

Studieretningsprojekt – 2019/20

Elev: _____

Fag:

Historie A

Samfundsfag B

Vejleder:

Område/emne

Populisme i dansk politik

Opgaveformulering

Er populismen gavnlig eller skadelig for det danske demokrati?

For at besvare spørgsmålet bedes du:

Redegøre for Dansk Folkepartis opståen og udvikling med særlig fokus på partiets brug af populisme.

Analysere hvordan populisme kommer til udtryk i bilag 1: Peter Skaarup "Politik er først og fremmest følelser" fra 2017 samt i bilag 2: Kristian Thulesen Dahls tale til Dansk Folkepartis årsmøde 2019. I analysen skal du inddrage viden om politik og meningsdannelse.

Diskutere om populismen har ført til en postfaktuel tilstand i dansk politik og i forlængelse heraf vurdere, i hvilken grad populismen er gavnlig eller skadelig for det danske demokrati.

Bilag 1: Skaarup, Peter: "Politik er først og fremmest følelser" i *Kristian Thulesen-Dahls ugebrev*, 26. juli 2017 fra <https://danskfolkeparti.dk/politik-foerst-fremmest-foeelser/>

Bilag 2: Dahl, Kristian Thulesen: "Tale til Dansk Folkepartis årsmøde 2019" fra <https://danskfolkeparti.dk/partiet/aarsmoedetaler/>

Opgavens omfang: 15-20 sider à 2400 tegn inkl. mellemrum – men ekskl. forside, indholdsfortegnelse, fodnoter, litteraturliste og eventuelle bilag.

Denne side skal indsættes som forsiden i besvarelsen

Besvarelsen afleveres i **Netprøver.dk** senest **fredag d. 3. april kl. 15:15**

Resume

Denne opgave undersøger om populismen er gavnlig eller skadelig for det danske demokrati. Fokusset i opgaven ligger på det største højrepopulistiske parti repræsenteret i Danmark, nemlig Dansk Folkeparti. Indledningsvis bliver der redegjort for Dansk Folkepartis opståen og udvikling med særligt fokus på partiets brug af populisme. Herefter analyseres det, hvordan populismen kommer til udtryk i en tale af Dansk Folkepartis partileder Kristian Thulesen Dahl samt i en tekst af partiets gruppeformand Peter Skaarup. Som led i analysen inddrages viden om politik og meningsdannelse. Det er især skelsættende begivenheder som Brexit og valget af Donald Trump, der har bragt populismen i centrum. Disse begivenheder perspektiveres der til i slutningen af opgaven, hvor det også diskuteres om populismen har ført til en postfaktuel tilstand i dansk politik og i forlængelse heraf vurderes, i hvilken grad populismen er gavnlig eller skadelig for det danske demokrati. På baggrund af udtalelser og holdninger fra flere eksperter kan det konkluderes, at der er så vidt forskellige meninger om, hvilken indflydelse populismen har på demokratiet, at man ikke entydigt kan sige, om populismen er gavnlig eller skadelig for det danske demokrati.

Antal anslag inkl. mellemrum: 47.994

Indholdsfortegnelse

Resume.....	1
Indledning	3
Udbryderpartiet.....	4
Fra succes til fiasko.....	6
Stem dansk!	6
Brugen af populisme	8
Retorik og demografi.....	10
En udvikling i politik og vælgeradfærd	11
Skaarups opgør med eliten	13
Lever vi i et postfaktuelt samfund?	15
Tegn på postfaktuelle tilstande i både USA og Danmark.....	17
Delte meninger om populismens indflydelse på demokratiet.....	18
Eksperternes vurderinger.....	19
Konklusion.....	22
Litteraturliste	23
Bilag 3	25

Indledning

Ordene ”populisme” og ”populist” er afledt af det latinske ord *populus*, som betyder folk. Disse ord anvendes altid i en politisk kontekst, og det er nærliggende at tro, at de bruges positivt, når man taler om folkestyre, som vi i dag med et oldgræsk låneord kalder demokrati. Dette er dog ikke tilfældet. Populisme og populist anvendes oftest i en negativ betydning, og i løbet af de seneste år er de blevet vigtige begreber i den offentlige politiske debat.¹ Populisme kan være venstreorienteret, midterorienteret eller højreorienteret, men i dag bruges begrebet for det meste nedsættende om højreorienterede partier², og derfor er det højrepopulismen, denne opgave vil omhandle. I Danmark er Dansk Folkeparti, med deres enkeltsagspolitik baseret på værdipolitiske emner, det største højrepopulistiske parti vi har.

Formålet med denne opgave er at finde ud af, om populismen er gavnlig eller skadelig for det danske demokrati. Dermed bliver det ”onelineren” i min opgave, som jeg vil forsøge at besvare ved først og fremmest at redegøre for Dansk Folkepartis opståen og udvikling med særlig fokus på partiets brug af populisme. Dernæst vil jeg analysere, hvordan populisme kommer til udtryk i en tale af Kristian Thulesen Dahl samt i et uddrag af Kristians Ugebrev. I analysen vil jeg inddrage viden om politik og meningsdannelse. Til sidst vil jeg diskutere, om populismen har ført til en postfaktuel tilstand i dansk politik og i forlængelse heraf vurdere, i hvilken grad populismen er gavnlig eller skadelig for det danske demokrati.

Til at besvare min problemformulering vil jeg bruge samfundsvidenskabelige metoder bestående af kvantitative og kvalitative metoder. Jeg bruger den kvantitative metode i forbindelse med nogle statistikker til at vise udviklingen i antal stemmer på Dansk Folkeparti samt den demografiske profil af dem, der stemmer på populistiske partier. Den kvalitative metode bruger jeg i form af udsagn og holdninger fra politikere og eksperter til bl.a. at få et nuanceret syn på populismen og konsekvenserne af denne. Derudover vil jeg gøre brug af historiske metoder ved fx at lave en diskursanalyse samt kildekritiske analyser af de kilder, jeg anvender i opgaven. Jeg vil også bruge forskelligt materiale til at besvare mine spørgsmål. Jeg kommer bl.a. til at benytte artikler, Dansk Folkepartis egen hjemmeside og fagbøger.

---

¹ Hansen, 2018, s. 13

² Andersen, 2018

Udbryderpartiet

Når man ser på, hvordan populistiske partier er opstået og har udviklet sig, kan der skelnes mellem fire typer:

- 1) Partiet er blevet stiftet som et politisk parti, der fra begyndelsen har kunnet kategoriseres som populistisk på baggrund af partiets målsætning og den målgruppe, det hovedsageligt henvender sig til.
- 2) Partiet stiftes som et liberalt, for det meste højreorienteret parti, der senere ændrer profil og bliver til et populistisk parti.
- 3) En person tager initiativet til at oprette en populistisk politisk bevægelse, som med årene udvikler sig til et egentligt politisk parti.
- 4) Nogle medlemmer af et højreorienteret parti bryder ud og danner et nyt populistisk parti.

Netop den sidste måde at danne og udvikle et populistisk parti på, kan Dansk Folkeparti (herefter benævnt som DF) tilslutte sig.³ DF blev nemlig stiftet den 6. oktober 1995 af Pia Kjærsgaard, Kristian Thulesen Dahl og to andre, som alle fire var udbrydere af Mogens Glistrups Fremskridtsparti, der dengang udgjorde et yderpunkt på højre side af det politiske spektrum. Fra da af og indtil 2012 var Pia Kjærsgaard partiets ubestridte leder. De fire stiftere havde lært af deres tid i Fremskridtspartiet, at uenigheder internt i et parti giver store problemer. Derfor var der brug for en partiledelse med en leder, der bestemte suverænt.⁴ Denne form for magtfordeling ses ofte hos populisternes.⁵

Det nyetablerede DF's helt store mål var at genetablere Danmarks frihed og selvstændighed samt sikre den danske nations og monarkiets kontinuitet. Det indebar et opgør mod fremmede kulturers og religioners indtrængen i Danmark, og dermed videreførte DF Fremskridtspartiets stærke modstand mod indvandringen. Til gengæld videreførte DF ikke i et nært så stort omfang Fremskridtspartiets modstand mod velfærdsstatens institutioner. DF ville godt nok skære meget ned på den offentlige sektor men understregede også, at borgere, der havde brug for økonomisk og social støtte, skulle bibeholde hjælp fra det offentlige.

DF introducerede sig som forkæmperen for de små i samfundet, og Søren Espersen, der dengang var pressechef for DF udtalte;

---

³ Hansen, 2018, s. 61

⁴ Rasmussen, 2012

⁵ Hansen, 2018, s. 28

„De ledende i Danmark kalder jævne mennesker for bingo-folket, bodega-Danmark eller koloni-have-folket. Det er den slags, der gør folk stiktossede. Når de håner en hjemmehjælper, vender vi det om og er stolte af det”.⁶

Netop det at fremhæve sig selv som talsmand for ”det jævne folk”, er det, der i høj grad karakteriserer et populistisk parti. I demokratier opstår populismen netop som en protestbevægelse mod eliten. Ifølge populistere består eliten af fire grupper:

- 1) Den politiske elite, som består af regeringen, embedsmændene, parlamentsmedlemmerne og dommerne.
- 2) Den økonomiske elite, som er de rigeste i landet samt dem der sidder på topposterne i de store virksomheder.
- 3) Den kulturelle elite, der overordnet er de højtuddannede.
- 4) Dem, der styrer medierne, dvs. radio, fjernsyn, aviser, sociale medier på nettet etc.⁷

I kontrast til eliten står ”folket”, som ikke vil finde sig i at blive set ned på og være ”det tavse flertal”. Det vil høres og have sine ønsker og behov varetaget⁸, og som man kan udlede af Søren Espersens citat, så er det her, populistiske partier som DF kommer ind i billedet.

Det interessante er, at hvis man kigger på ledere af populistiske partier generelt, så er de oftest langt fra selv en del af det, man vil kalde det jævne folk. Tværtimod tilhører de fleste af lederne eliten. De er generelt højtuddannede, og flere af dem er rige forretningsmænd, nogle endda milliardærer. Den eneste populistiske partileder, der socialt og økonomisk har været på niveau med størstedelen af det folk, hun stod i spidsen for, er Pia Kjærsgaard. Inden hun kom i folketinget, havde hun arbejdet som kontorassistent og hjemmehjælper.⁹ DF fik da også en meget succesfuld start. Ved kommunalvalgene i november 1997, endte DF med at blive repræsenteret i kommunalbestyrelser landet over, og ved folketingsvalget i 1998 fik DF hele 7,4 % af stemmerne, hvilket svarede til 13 mandater.

⁶ Rasmussen, 2012

⁷ Hansen, 2018, s. 18

⁸ Ibid, s. 19

⁹ Ibid, s. 25

Fra succes til fiasko

DF og deres protestpolitik fik ikke kun gjort sig populære blandt vælgerne, men formåede efterhånden også at blive en accepteret samarbejdspartner for Venstre og Det Konservative Folkeparti. DF havde en stor andel i det pres, der blev lagt på den daværende regering, om at lave stramninger i udlændingepolitikken.¹⁰ Regeringen bestod dengang af Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, og landets statsminister var Poul Nyrup Rasmussen, der udtalte, at DF aldrig ville blive stuerene.¹¹ Presset på regeringen skulle dog alligevel vise sig at have en meget virkningsfuld effekt, idet Danmark i år 2000 fik EU's mest restriktive udlændingelovgivning. Det kunne DF tage en stor del af æren for.¹² I løbet af få år havde DF altså opnået stor succes i dansk politik og overtaget deres moderparti Fremskridtspartiets plads til højre for de traditionelle borgerlige partier.¹³ Fra da af og indtil 2019 blev vælgertilslutningen til DF, ved folketingsvalgene, større og større med undtagelse af valget i 2011, hvor DF fik en lille tilbagegang. Til gengæld opnåede partiet deres hidtil bedste valgresultat til det efterfølgende valg i 2015, hvor de fik hele 21,1 % af stemmerne, svarende til 37 mandater. Med dette flotte valgresultat overgik DF det gamle magtparti Venstre i antal stemmer.¹⁴ At DF så besluttede sig for ikke at indgå i regeringen efter valget, havde formentlig bl.a. noget at gøre med, at de ville bevare deres position som drømmeparti, der taler imod magtpartierne. Hvis de gik med i regeringen, kunne de risikere at blive dømt af vælgerne for at udtrykke magtmagelighed og selv fremstå som de djøfer, hvis magt de oprindeligt ønskede at stække.¹⁵ Ved folketingsvalget i 2019 blev der dog sat en stopper for DF's fremgang. Her fik partiet et katastrofalt valg, hvor de mistede 21 af deres 37 mandater. DF's nuværende formand Kristian Thulesen Dahl udtalte efterfølgende, at partiet ville komme til at forandre nogle ting i fremtiden grundet de få mandater, de fik tildelt ved valget.¹⁶

Stem dansk!

DF har altid gjort meget ud af at distancere sig fra mere ekstreme højrefløjsgupperinger. Medlemmer af partiet, der er blevet afsløret i at sympatisere med den slags grupper, er ofte set ekskluderet

¹⁰ Rasmussen, 2012

¹¹ Statsministeriet, Ukendt dato

¹² Rasmussen, 2012

¹³ Brunbech, 2017

¹⁴ Folketinget, 2019

¹⁵ Skov, Matthiesen og Bjørnstrup, 2018, s. 191

¹⁶ Moestrup, 2019

fra partiet omgående. Dog har DF aldrig lagt skjul på deres stærke nationalfølelse. De har ofte gjort brug af Dannebrog i både partimateriale og til landsmøder.¹⁷ Som tidligere nævnt har DF få men meget konkrete overordnede mål, herunder at sikre den danske nations beståen. Karakteristisk for populistiske partier er netop det, at de ikke nødvendigvis støtter en fast ideologi, men ofte bygger deres politik på enkeltsager.¹⁸ At DF ønsker at sikre den danske nations beståen, har tydeligt skinnet igennem i mange af deres brochurer, kampagner og valgplakater, hvor de bl.a. ofte har anvendt sloganet "Stem dansk". Derudover har DF benyttet flere lejligheder til at male et fjendebillede af samfundsgrupper, som de mener truer Danmark og danskheden. Dette kunne fx ses i 2009, da det blev besluttet at opføre en stormoske i København. Kort tid efter satte DF en annonce i en række danske aviser (se bilag 3). Annoncen skabte ingen tvivl om, at DF var stor modstander af den plan. I annoncen skriver partiet fx "*Pengene kommer bl.a. fra terror-regimet Iran*" og "*Om tre år er yderligere en kæmpemoske – på Amager og finansieret af diktaturstaten Saudi-Arabien – en realitet*".¹⁹ DF forsøger altså vha. skræmmeretorik at advare mod andre kulturers indtrængen i Danmark. DF slutter annoncen af med at skrive "*Vil du være sikker på modstand mod islamiske højborge, så stem på Dansk Folkeparti ved kommunalvalget*".²⁰ På den måde gør DF brug af den populistiske strategi at fremstille sig selv som det jævne folks beskytter ved at argumentere for, at Danmark bliver truet af en bestemt samfundsgruppe, i dette tilfælde islamister.²¹ Et andet meget populistisk element i DF's annonce er, at der med store bogstaver står "*Folkeafstemning NU*"²², fordi DF krævede en folkeafstemning i København om moskeerne.²³ Mange populistiske partier ønsker nemlig at få deres mål opfyldt gennem folkeafstemninger. Populisterne vil jo netop repræsentere folket, og derfor er det nærliggende at lade folket bestemme, hvilket jo sker gennem en folkeafstemning. En af de sager, som populistiske partier typisk ønsker afgjort ved folkeafstemning, er landets medlemskab af EU.²⁴ Den hoppede DF også med på, da de efter Brexit ønskede en folkeafstemning om Danmarks fortsatte medlemskab af EU.²⁵

DF's kamp for at bevare nationalstaten og genvinde nationens suverænitet fører frem til det, som er populisternes mærkesag over dem alle; kampen mod indvandringen. Populister ser generelt

¹⁷ Brunbech, 2017

¹⁸ Skov, Matthiesen og Bjørnstrup, 2018, s. 197

¹⁹ Bilag 3

²⁰ Ibid

²¹ Skov, Matthiesen og Bjørnstrup, 2018, s. 197

²² Bilag 3

²³ Schmidt, 2009

²⁴ Hansen, 2018, s. 86

²⁵ Ibid, s. 83

negativt på indvandrere og i særlig grad på muslimer.²⁶ DF har ofte givet udtryk for deres ønske om færre indvandrere i Danmark, bl.a. i en brochure som partiet sendte ud i 2005. I den var der et afsnit med en overskrift, der kort og godt lød ”Danmark er ikke et indvandrerland”.²⁷ Derudover stod der sætninger som ”Vi skal have mere gang i hjemsendelserne, ligesom der yderligere skal strammes op i forhold til indvandringen”.²⁸ Dette var altså en måde for DF at komme ud til vælgerne med deres stærke budskab. Akkurat den måde hvorpå DF kommunikerer deres budskab, er typisk for populistiske aktører. De benytter et meget ukompliceret og til tider ret voldsomt sprog, og de præsenterer nogle ganske enkle løsninger på problemerne.²⁹

DF opstod altså i 1995 som et udbryderparti fra Fremskridtspartiet, og det har siden da haft som målsætning at genetablere Danmarks frihed og selvstændighed samt sikre den danske nations og monarkiets beståen. Lige fra begyndelsen har DF introduceret sig som forkæmperen for ”det jævne folk”. Indtil 2019 havde DF stort set kun oplevet en stigende vælgertilslutningen ved folketingsvalgene. Til gengæld gik det den radikalt modsatte vej ved valget i 2019. DF har gjort brug af populisme ved bl.a. at føre en enkeltsagspolitik, som tydeligt er kommet til syne i diverse partimateriale. Især har den typisk populistiske mærkesag, at reducere indvandringen til et minimum, fyldt meget hos DF, og dette budskab har de kommunikeret i et letforståeligt sprog til folket.

Brugen af populisme

I 2019, få måneder efter DF fik deres markante vælgerlissing, holdt Kristian Thulesen Dahl tale til DF's årsmøde (se bilag 2). Han starter da også sin tale med at fortælle om det store nederlag, og om hvordan han efterfølgende sad tilbage med den samme følelse, som da han som dreng tabte en fodboldkamp 27-1. Den første del af talen går med, at Thulesen Dahl beretter om sin barndom og opvækst. Han siger bl.a. ”Hjemme i min barndomsby Nørre-Snede. Hvor jeg voksede op. Blev formet og dannet som menneske”³⁰ (s. 1). Her benytter han etos til at forsøge at opbygge en tillid, så han

²⁶ Ibid, s. 84

²⁷ Dansk Folkeparti, 2005

²⁸ Ibid

²⁹ Bächler, Hopmann og de Vreese, 2016

³⁰ Bilag 2

fremstår troværdig over for sine modtagere. Dette er et klogt træk, i og med personfaktoren spiller en stor rolle i moderne politik. Partiformandens troværdighed og gennemslagskraft betyder meget grundet den øgede medialisering.³¹ Politik bliver i højere grad i dag diskuteret i medierne og dermed på mediernes præmisser. Medierne har derfor en stor indflydelse på meningsdannelse, især hos marginalvælgerne. Mange vælgere danner deres synspunkter og politiske præferencer ud fra medierne.³² Jævnfør opinionslederteorien kan mennesker påvirkes af de mennesker, som de har tillid til, og derfor er det vigtigt for Thulesen Dahl at fremstå troværdig.

Talen bygger på en nationalistisk diskurs, hvor nodalpunktet er "Danmark", forstået på den måde at det er Danmark, sådan som DF ønsker, det skal se ud. De ord i talen, der knytter sig til nodalpunktet er bl.a. "tryghed" (s. 11), "selvbestemmelse" (s. 6), "værner om" (s. 7), "hensyn" (s. 9) og "balance" (s. 9).³³ Det er altså ord med meget positive konnotationer, der danner nodalpunktets tilhørende ækvivalenskæde. Den nationalistiske diskurs styrker sin egen position ved at hævde sig i forhold til nogle antagonistiske diskurser. Disse er alle nogle, DF ser som modstandere af det Danmark, de ønsker. Dermed er de antagonistiske diskurser "indvandrere", "EU" og "andre politikere". Ordene der knytter sig til disse antagonistiske diskurser, er bl.a. "udfordring" (s. 5), "tvunget" (s. 6), "social dumping" (s. 6), "undergrave" (s. 6), "kriminalitet" (s. 11) og "fedt spille" (s. 9).³⁴ Således kan vi se at differenskæden består af ord med meget negative konnotationer. Ordet "centralistisk" bliver i denne tale også en del af differenskæden, fordi det i sætningen "*Vi skal give EU og tankerne om stadig mere centralistisk styring i Europa kamp til strengen*"³⁵ (s. 6), får en negativ betydning. Når en flydende betegner, som "centralistisk", tillægges denne negative betydning, kan man afdække at Thulesen Dahls holdning til bl.a. EU er afvisende. Thulesen Dahl bruger altså antagonismeparret "ude-inde" til at understrege forskellene mellem det Danmark, som DF ønsker, og det Danmark man får, hvis det stod til modstanderne. Han opstiller en klar kontrast mellem "os" og "dem", hvilket i høj grad er et populistisk træk. Han omtaler endda flere gange "det gode Danmark" som "*Vores Danmark*"³⁶ (s. 5). På den måde kommer det negative til at tilhøre "de andres Danmark". Populismen kommer også til udtryk, når Thulesen Dahl omtaler et værdipolitisk emne

³¹ Skov, Matthiesen og Bjørnstrup, 2018, s. 196

³² Ibid, s. 123

³³ Bilag 2

³⁴ Ibid

³⁵ Ibid

³⁶ Ibid

som indvandring. Herved bliver det muligt for ham at definere sig selv og sit parti som en del af folket og samtidig ekskludere minoritetsgrupper.³⁷

Retorik og demografi

Kristian Thulesen Dahl henviser i sin tale til to borgere, nemlig *"Else Jensen fra Helsingør. 101 år gammel"* (s. 7) og *"Hans Carl Christensen på 91"* (s. 7).³⁸ Han fortæller om, hvordan de begge søgte om en plejehjemsplads men fik afslag. I den forbindelse bruger han patos til at appellere til sine lytteres følelser. Han siger bl.a. om Else, at hun led af *"Slidgigt i knæ, ryg og hænder, sukker-syge"*³⁹ (s. 7). Derudover slutter han sin beretning om Else af med det retoriske spørgsmål *"Hvorfor var der i dagens Danmark ikke plads på plejehjemmet til nu desværre afdøde Else Jensen?"*⁴⁰ (s. 7). Om Hans Carl fortæller han, at han *"Blev fundet på gulvet i sit hjem dehydreret og sov ind på hospitalet senere samme dag"*⁴¹ (s. 7). Sådanne autentiske beskrivelser af død og elendighed, går naturligvis lige i hjertet på enhver. Fortællingerne om Else og Hans Carl fungerer som rygdækning til den opfattelse, som Thulesen Dahl på forhånd havde plantet hos lytterne, nemlig at de ældres forhold ikke er tilfredsstillende. Ved at stille sit retoriske spørgsmål får Thulesen Dahl helt automatisk sine lyttere til at reflektere og tage stilling. Efter at have hørt om de forfærdelige cases om Else og Hans Carl, har de fleste formentlig fået stor medlidenhed med disse to. Så når Thulesen Dahl fortæller, at DF har *"stillet forslag om, at ældre, der passerer de 80 år, skal have et retskrav på en plejehjemsplads"*⁴² (s. 7) kan alle, især ældre mennesker, næsten kun synes godt om dette. Derimod kommer de andre partier til at lyde meget hensynsløse og nærmest umenneskelige når Thulesen Dahl fastslår at *"andre partiers latterliggørelse af forslaget – om at nu vil alle plus 80-årige kræve plads på et plejehjem, kan de godt pakke sammen"*⁴³ (s. 7). Dette er dermed endnu et eksempel på Thulesen Dahls "os og dem"-retorik, hvor han tydeligt spiller på lytternes følelser for at få dem til at sympatisere med ham og hans parti samt tage afstand til andre partier.

I eksemplet med plejehjemmene er det formentlig især de ældres opbakning, Thulesen Dahl forsøger at vinde. Det vidner om, at han er helt klar over, hvem hans vælgergruppe er. Ud fra de

³⁷ Bächler, Hopmann og de Vreese, 2016

³⁸ Bilag 2

³⁹ Ibid

⁴⁰ Ibid

⁴¹ Ibid

⁴² Ibid

⁴³ Ibid

forholdsvis få undersøgelser, der er blevet lavet, ses det nemlig, at det generelt gælder for højreorienterede populistiske partier, at flere ældre end andre aldersgrupper stemmer på dem.⁴⁴ Her kommer interessefaktoren således i spil, idet DF gerne vil ramme deres vælgeres interesser.⁴⁵ Derfor er det naturligt at partiet lægger vægt på forholdene for de ældre, som vil sætte pris på dette. Det at DF får mange stemmer fra de ældre indikerer, at flere ældre stemmer efter nærhedsmodellen, fordi de stemmer på det parti, der ligger tættest på deres egne præferencer.⁴⁶ Undersøgelserne viste desuden at de fleste af dem, der støtter et højrepopulistisk parti ikke har nogen uddannelse ud over grundskolen, og forholdsmæssigt få har en universitetsuddannelse.⁴⁷ Derfor er det ukomplicerede sprog, som Thulesen Dahl benytter i talen, afpasset til målgruppen og sikkert et helt bevidst valg. I talen kommer han også selv ind på, at det ikke duer, at politikere taler et elitært sprog, der ikke er til at forstå for det menige folk. Han tilkendegiver fx at *"Mange ting bliver indforstået mellem politikere, embedsmænd og journalister"*⁴⁸ (s. 4). Populismen kommer altså også tydeligt til udtryk i Thulesen Dahls følelsesladede og meget ligetil retorik, som er karakteristisk for populistiske.⁴⁹

En udvikling i politik og vælgeradfærd

Kristian Thulesen Dahls tale er hovedsageligt en personlig kilde i og med den er et udtryk for hans personlige syn på DF's position og fremtidige planer for Danmark. Dog kan den også siges i et vist omfang at være en institutionel kilde, da Thulesen Dahl formentlig har clearet talen med partiledelsen og dermed snakker på vegne af hele DF. Eftersom DF er et topstyret parti, vil det Thulesen Dahl siger generelt fremstå som partiets holdning. Det er en offentlig kilde, da den er beregnet på offentliggørelse og bl.a. er at finde på DF's egen hjemmeside.⁵⁰ Ud fra den retorik Thulesen Dahl bruger i talen, er der ingen tvivl om, at den er meget tendentiøs. Han udtaler fx; *"Men når vi møder skrupeløse modstandere som Morten Østergaard, Zenia Stampe og Pernille Skipper, så skal vi simpelthen tage bladet fra munden og give dem kamp til stregen"*⁵¹ (s. 5). Med en sådan retorik får Thulesen Dahl farvet talen i en retning, der får ham og hans parti til at fremstå som "de gode" og som dem,

⁴⁴ Hansen, 2018, s. 24

⁴⁵ Skov, Matthiesen og Bjørnstrup, 2018, s. 196

⁴⁶ Ibid, s. 207

⁴⁷ Hansen, 2018, s. 24

⁴⁸ Bilag 2

⁴⁹ Bächler, Hopmann og de Vreese, 2016

⁵⁰ Dansk Folkeparti, 2019

⁵¹ Bilag 2

der tager politik alvorligt, mens de andre politikere fremstilles mere useriøse. Man må naturligvis forholde sig kritisk til talen, når den indeholder denne tydelige tendens. Man skal være opmærksom på at alt, hvad Thulesen Dahl siger, er for at fremme sit eget parti og skaffe vælgere. Populistiske partier beskyldes netop ofte for at være primært vote-seeking. Thulesen Dahl bruger altså alle de midler, han kan, i sin tale, for at opnå størst mulig vælgertilslutning. For et parti, der overvejende er vote-seeking, ses en stor vælgertilslutning nemlig, som det vigtigste middel til magt.⁵² Dog er det ikke udelukkende populistiske partier, der er vote-seeking. Politiske partier er generelt blevet mere vote- og/eller office-seeking, end de er policy-seeking. Den stemmemaksimerende dimension er da også meget essentiel, fordi vælgermæssig opbakning, og dermed stemmer, er vejen til de to andre mål; regeringsmagten og at få sine politiske mærkesager igennem.⁵³

Det er ikke kun de politiske partiers adfærd, der har forandret sig, men også befolkningens og dermed vælgernes adfærd. Tidligere stemte befolkningen i høj grad efter class voting-princippet, og hvert parti havde derfor en klart defineret gruppe af kernevælgere.⁵⁴ Således kunne man nemt fastlægge en højre-venstre-skala, som var baseret på graden af statens indflydelse. Vælgeradfærden er i dag helt anderledes. Danske vælgere er i høj grad blevet issue voters, og de politiske partier og ideologier er blevet meget sværere at placere på den traditionelle højre-venstre-skala.⁵⁵ Mange vælgere stemmer ganske enkelt på det parti, der bedst repræsenterer vedkommendes politiske holdning på nogle få områder.⁵⁶ Denne udvikling er Thulesen Dahl selvfølgelig bekendt med, og han har uden tvivl skrevet sin tale derefter. Man må formode, at det bl.a. er derfor, der ikke bliver holdt igen med de værdipolitiske emner i hans tale. At de danske vælgere partitilhørsforhold har ændret sig, så vi bl.a. ved folketingsvalget i 2015, hvor 500.000 vælgere skiftede parti.⁵⁷ DF's fantastiske valg i 2015, havde formentlig noget at gøre med, at der er sket dette skift fra en materialistisk orientering til en mere postmaterialistisk orientering i befolkningen. Da de postmaterialistiske værdier vedrører issues, så som indvandring, lov og orden, terrorisme og modstand mod et multikulturelt samfund⁵⁸, var DF og deres enkeltsagspolitik, baseret på bl.a. netop disse issues, godt stillet til valget i 2015.

⁵² Skov, Matthiesen og Bjørnstrup, 2018, s. 194

⁵³ Ibid, s. 195

⁵⁴ Ibid, s. 201

⁵⁵ Ibid, s. 202

⁵⁶ Ibid, s. 205

⁵⁷ Ibid, s. 202

⁵⁸ Ibid, s. 203

Skaarups opgør med eliten

DF's gruppeformand Peter Skaarup skrev i 2017 en tekst i "Kristians Ugebrev" (se bilag 1) med den kontroversielle overskrift "*Politik er først og fremmest følelser*".⁵⁹ Dette er altså Skaarups påstand i teksten, og han benytter flere forskellige metoder til at underbygge denne. Bl.a. forklarer han at påvisningen af menneskets brug af følelser, i forbindelse med politiske beslutninger, går helt tilbage til det gamle Grækenland og Aristoteles. Han skriver om Aristoteles at "*Med sine appelformer Logos (fornuft) og Patos (følelser) satte han ord på det rimelige i, at følelser på linje med fornuft er at betragte som en naturlig del af menneskets politiske væsen*".⁶⁰ Skaarup viser på denne måde, at det ikke bare er en påstand, han selv har fundet på, men at den græske filosof Aristoteles faktisk allerede påstod det i sin levetid. Dermed gør Skaarup intentionelt brug af historie som rygdækning til sin påstand. Skaarup selv benytter logos til at appellere til sine læses fornuft, når han skriver; "*Nyere dansk forskning har nemlig påvist, at det blandt andet er følelser, som gør os til rationelle, velorienterede borgere i demokratiet*".⁶¹ Det at han inddrager forskning, til at påvise sin påstand, styrker hans argumentation i høj grad. De fleste stoler nemlig på forskning og vil derfor finde det fornuftigt at tro, at Skaarup har ret, nu når han støtter sig til den.

I Skaarups tekst møder vi også den populistiske "os og dem"-retorik. Her er det igen politikere, men også andre elitære personer, der udgør "dem". Skaarup mener nemlig at "*visse politikere, intellektuelle og journalister*"⁶² har det med at glemme, at man ikke behøver at være højtuddannet eller specielt intelligent for at træffe politiske beslutninger. Med andre ord siger han, at det ikke kun er djøfere, der ved noget om politik. Almindelige mennesker kan træffe lige så rigtige beslutninger, for ifølge Skaarup handler politik jo udelukkende om følelser og holdninger. Således kommer populisternes opgør med eliten til udtryk i den udmelding. Til gengæld skriver Skaarup at "*politikere, der tager danskernes bekymringer alvorligt, får skudt i skoene, at de er populist*".⁶³ Her hentyder han naturligvis til "os", altså sig selv og DF. Dermed fremstiller han DF som dem, der lytter til befolkningen og tager dem seriøst. Således kommer populismen også her til udtryk, fordi DF fremstilles som folkets beskytter. Derimod fremtræder de andre politikere, journalisterne og de intellektuelle selvcentrerede og bedrevidende. Samtidig gør Skaarup opmærksom på, at DF ikke selv mener, at de er populist, men at det er noget, de "får skudt i skoene". Ligesom andre politiske partier ved

---

⁵⁹ Bilag 1

⁶⁰ Ibid

⁶¹ Ibid

⁶² Ibid

⁶³ Ibid

DF godt, at kontinuitetsfaktoren spiller en vigtig rolle, og at de derfor ikke bliver populære ved blot at følge populistiske standpunkter. Det er altså vigtigt for et parti og dets popularitetsfaktor, at der er overensstemmelse mellem det, partiet siger og gør. Derfor vil DF ikke have ordet populist siddende på sig, da det som oftest bliver brugt i nedladende betydning og dermed kan skade deres image og troværdighed.⁶⁴ Trods det, så er det nu engang karakteristisk for populistere at mene, at deres modstandere, eliten, kun hytter deres eget skind, og ikke tager hensyn til folkets bedste eller lytter til dem.⁶⁵ Denne populistiske tankegang, kommer tydeligt til udtryk i Skaarups tekst. I slutningen af teksten, bringer Skaarup nogle værdipolitiske emner på banen, herunder "*danskernes EU-skepsis*".⁶⁶ EU's omsiggribende betydning, bl.a. i form af mængden af påbud og direktiver, er et eksempel på en ydre faktor, der kan ændre et partis adfærd.⁶⁷ Dog har DF altid været kritiske over for EU, hvilket er typisk at se hos populistiske partier.⁶⁸

Ligesom Thulesen Dahls tale, er denne kilde delvist personlig og institutionel. For i og med Skaarup har skrevet den, må man gå ud fra den udtrykker hans holdning. Samtidig er der, siden DF blev stiftet, blevet slået hårdt ned på det, hvis nogen har sagt eller skrevet noget, der ikke passede lige ind i deres politik.⁶⁹ Derfor har Skaarup formentlig ikke skrevet denne tekst, uden at være sikker på, at den stemte overens med den generelle holdning i DF. Yderligere er det en offentlig kilde, da den indgår i "Kristians Ugebrev", som alle og enhver kan få tilsendt. Denne kilde er tydeligvis også præget af en tendens, idet Skaarup er farvet af sin personlige holdning og skriver på vegne af DF. Det ses bl.a. i citatet "*når behovet for en skattereform italesættes, selvom danskerne ønsker velfærd over skattelettelser, ja så er det klart, at danskerne føler sig overhørt*".⁷⁰ Det er helt sikkert ikke *alle* danskere, der ønsker velfærd frem for skattelettelser, med Skaarup skærer alle over én kam. På den måde får han det til at lyde som om, at alle er enige i DF's mærkesag om en stærk social velfærdsstat og i deres kritik af den voksende kløft mellem rig og fattig.⁷¹ Et liberalistisk parti, som fx Liberal Alliance, ville aldrig have skrevet sådan, da det slet ikke stemmer overens med deres ideologi, hvor der er fokus på individets frihed og en minimal indflydelse fra staten.⁷² Derfor kan man godt regne med, at Skaarup har skrevet kilden med henblik på at overbevise så mange som

---

⁶⁴ Ibid, 196

⁶⁵ Hansen, 2018, s. 15

⁶⁶ Bilag 1

⁶⁷ Skov, Matthiesen og Bjørnstrup, 2018, s. 197

⁶⁸ Hansen, 2018, s. 36

⁶⁹ Rasmussen, 2012

⁷⁰ Bilag 1

⁷¹ Hansen, 2018, s. 78

⁷² Skov, Matthiesen og Bjørnstrup, 2018, s. 151

muligt om, at DF er det parti, der bedst kan opfylde befolkningens ønsker. Således kan kilden nemlig bidrage til partiets søgen efter at stemmemaksimere. Man skal have denne bagtanke in mente, når man læser kilden, da man altså ikke kan stole fuldt ud, på alt hvad der står.

For at opsummere kommer populismen til udtryk i både Kristian Thulesen Dahls tale og Peter Skaarups tekst i form af deres ”os og dem”-retorik. Den medfører, at DF fremstår som de eneste, der lytter til folket og tager dem alvorligt. Populismen ses desuden i begge kilder når værdipolitiske emner som indvandring og EU bringes op. Begge de to politikere gør brug af appellformer til at appellere til deres modtagere på den ene eller anden måde. Især Thulesen Dahls følelsesladede og ligetil retorik er kendetegnende for populist. DF’s opgør med eliten møder vi også i begge kilder, når djøf’erne fremstilles egoistiske og bedrevidende.

Lever vi i et postfaktuelt samfund?

Da Peter Skaarup skrev sin tekst ”Politik er først og fremmest følelser” tilbage i 2017, blandede han sig i en debat om, hvorvidt argumenter, der er bygget på følelser og holdninger, har fået en for stor indflydelse i den offentlige debat. Om sætningen ”jeg synes” er kommet til at fylde for meget på bekostning af argumenter, der er baseret på viden. Spørgsmålet gik på, om denne udvikling skildrer vores samfund således, at man kan tale om et postfaktuelt samfund. Debatten vedrørende det postfaktuelle samfund tog fart i de danske medier efter valget af den amerikanske præsident Donald Trump i november 2016. Størstedelen af de danske politikere, samt de fleste politikere i resten af Europa, har været enige om, at de postfaktuelle tendenser er bekymrende. En blanding af viden og følelser, fake news, halve sandheder og konspirationsteorier er ifølge de fleste foruroligende. Det gælder dog ikke Peter Skaarup.⁷³ Han har bl.a. udtalt sig således; *”Vi lever i et demokrati, og der er det borgerne, der bestemmer, og ikke sådan nogle selvudnævnte eksperter. Derfor skal vi tage udgangspunkt i borgernes anskuelser, som i høj grad bygger på følelser”*.⁷⁴ Skaarup synes, det er ærgerligt, at det i medierne bliver nedgjort, hvis man bruger andet end rent faktuelle argumenter. Han bruger Brexit som et eksempel herpå. Skaarup mener at briternes beslutning, om at melde sig ud af EU, blev fremstillet som det forkerte valg i de danske medier. Det er ifølge ham ikke retfærdigt, for

⁷³ Kristiansen, 2017

⁷⁴ Ibid

"I et demokrati er vælgernes beslutning altid rigtig",⁷⁵ og i dette tilfælde valgte briterne, ud fra deres følelser, at de ikke ønskede at være en del af EU. Skaarup synes, at det generelt er forkert at se ned på folk, som har nogle synspunkter, der ikke nødvendigvis understøttes af konkrete facts. Det er efter hans mening en elitær holdning, at facts er det vigtigste.⁷⁶ Derfor ser han formentlig ikke det store problem i den postfaktuelle udvikling, som så mange medieforskere, politikere, journalister m.v. mener, vi ser i dagens samfund.

Begrebet "fake news" har for alvor vundet indpas i den offentlige debat, efter Trumps store forbrug af dette, for at kritisere aviser og Tv-stationer. De falske historier, forklædt som sande nyhedshistorier, har man i de senere år set sprede sig på de sociale medier. Det kan derfor være svært at vide, hvor meget man kan stole på af alt den information, vi i dag får gennem Tv, radio, internettet og de sociale medier. Grænsen mellem fakta og holdninger er simpelthen blevet mere uklar. Der er i nutidens samfund fx opstået tvivl om, hvorvidt global opvarmning er menneskeskabt eller ej, på trods af, at stort set al videnskabelig forskning peger på, at det er det. Derudover er der nogle, der mener, at Barack Obama er muslim. Således kan man se, at faktuel viden i dag ofte bliver mødt med skepsis. Der opstår let uoverensstemmelser omkring hvilke tal og statistikker, man skal diskutere ud fra. Konsekvenserne heraf kan blive, at befolkningen splittes mere op og bliver kyniske i måden de diskuterer på. Kritikere af den postfaktuelle tilstand peger på, at demokratiet kun fungerer, hvis vi alle har en fælles viden. Denne viden kan vi så være politisk uenige ud fra. Det altafgørende problem er, at det er skadeligt for demokratiet, hvis der dannes tvivl om, hvorvidt man kan tro på den information, man får gennem medierne. Andre mener, at de sociale medier har bidraget positivt til at forandre normerne for, hvad man kan tillade sig at sige og mene. Det er med de sociale medier blevet meget lettere og hurtigere for privatpersoner at skrive og/eller dele historier. Ligeledes kan politikerne nemmere komme ud med deres påstande og budskaber til vælgerne. Historier, der bliver delt på de sociale medier af såvel privatpersoner som politikere, kan senere vise sig at være fordrejede eller direkte falske, men så har man i det mindste fået taletid og spredt sit budskab. Andre eksperter understreger ligesom Peter Skaarup, at det postfaktuelle samfund og fake news kun er med til at gøre den offentlige debat mere demokratisk. Almindelige mennesker har nemlig i dag en langt større mulighed for at ytre deres mening, gennem de sociale medier og internettet. Før i tiden fik eliten mest taletid i medierne, men grundet den postfaktuelle tilstand kan de ikke længere styre debatten i så høj grad.⁷⁷

⁷⁵ Ibid

⁷⁶ Ibid

⁷⁷ Kureer, Frederiksen og Beyer, 2017

Tegn på postfaktuelle tilstande i både USA og Danmark

Den populistiske leder over alle andre, Donald Trump, blev som nævnt valgt til USA's præsident i 2016. Grunden til at Trump fik så stor succes var, at han meget karismatisk fremstillede sig selv som folkets stemme, idet han brugte udtrykket "*I am your voice*".⁷⁸ Derudover gik han til angreb på bl.a. sin modkandidat Hillary Clinton, på Demokraterne og på pressen ved at bruge, ofte falske, påstande imod dem. Pressen kunne hyppigt påvise, at de ting Trump fortalte til sine vælgere simpelt hen ikke passede. Trumps svar til denne kritik var blot, at det var hans modstandere der løj, og hans tilhængere hyldede ham, når han sagde, "*at pressen er en fjende af folket*".⁷⁹ Trumps misvisende eller ligefrem forkerte udtalelser blev kaldt "alternative kendsgerninger", og de er blevet et basiselement i det postfaktuelle demokrati. Muligheden for hurtigt og nemt at komme ud med sine budskaber på de sociale medier har også været til stor gavn for Trump. Han har nemlig ofte gjort brug af Twitter, som er et socialt medie, der er velegnet til korte forenkede udsagn, og som ikke har plads til en længere faktisk argumentation. Denne udtryksmåde passer dermed som hånd i handske til Trumps populistiske stil.⁸⁰

Også i Danmark har vi set eksempler på partiledere, der har benyttet sig af sociale medier til at komme ud til deres vælgere. Især op til folketingsvalget i 2019 blev denne tendens tydelig i dansk politik. Med en stor gennemslagskraft talte formanden for partiet Stram Kurs, Rasmus Paludan, nemlig direkte til især de unge på det sociale medie YouTube. Selvom Stram Kurs ikke fik stemmer nok ved valget til at komme i folketinget, har Paludan stadig meget at bygge videre på, pga. den store platform for højreradikal politik, han har skabt sig på YouTube. Paludans videoer er siden 2017 blevet afspillet over 25 millioner gange. Dermed har Stram Kurs' YouTube-videoer flere visninger end alle de andre partiers tilsammen. Paludans videoer, der oftest indeholder indvandrersfjendske holdninger samt populistiske stunts, er gået direkte ind hos hovedsagelig unge, der netop overvejende får deres informationer fra de sociale medier. Flere børn og unge kan derfor spytte Paludans populistiske slogans ud: '*frihedens soldat*', '*samfundets vogter*', '*danernes lys*'.⁸¹ Således kan man udlede, at de sociale medier har givet populisternes frit spil til at udvælge deres egne sandheder og sprede disse bredt ud til deres vælgere, også selvom de er baseret på følelser og holdninger frem for saglig argumentation. Det tyder på at dette har ført til en form for postfaktuel tilstand, som vi også møder i dansk politik.

⁷⁸ Hansen, 2018, s. 65

⁷⁹ Ibid

⁸⁰ Ibid

⁸¹ Gjerding og Dahlin, 2019

Delte meninger om populismens indflydelse på demokratiet

Vi har efterhånden forstået at de fleste populistiske partier opfatter sig selv som forkæmpere for det sande demokrati, og at de mener deres modstandere er en aristokratisk elite, der kun tænker på, hvad der er til fordel for dem selv. For at et parti kan kategoriseres som populistisk, er det da også nødt til at være demokratisk. Et parti, der afviser demokratiet som styreform og ideologi, kan ikke klassificeres som populistisk, selv ikke hvis det på flere områder har de samme holdninger som et populistisk parti.⁸² Dog har man set en tendens til, at når populistiske bevægelser får magten, så udvikler de sig fra en form for demokrati til et autokratisk styre. Det har man bl.a. oplevet i Rusland, der stadig blev klassificeret som et minimalistisk demokrati af Freedom House, som er et opinionsinstitut, da Putins støtteparti, Forenet Rusland, blev stiftet i 2001, men som i dag er en autokratisk styret stat.⁸³

Når populisterne er kommet til magten, bliver parlamentet mindre betydningsfuldt. Så skal parlamentet hovedsageligt bruges til at sanktionere de politiske ledes politik. Det har man fx set i Ungarn, hvor Orbán har fået reduceret parlamentsmedlemmernes antal fra 386 til 199. Denne holdning til parlamentet kan også siges at have træk tilfælles med forholdene i autokratisk styrede stater.⁸⁴ Fra år 2010 til i dag er Ungarn da også rykket længere og længere ned ad Freedom House demokratiske rangliste, og flere er i dag usikre på, om Ungarn overhovedet kan klassificeres som et demokrati.⁸⁵ Derudover har man erfaret, at populistiske partier, der er kommet til magten, har villet begrænse ytringsfriheden og forsamlingsfriheden. Populisterne forklarer, at disse reduktioner og begrænsninger udføres i folkets navn. På den anden side har vi de liberale demokratier, der opfatter en reduktion af parlamentet som et vrangbillede af demokrati som styreform. Ligeledes mener de, at det er en fordrejning af demokrati som ideologi at begrænse frihedsrettigheder.⁸⁶

Som tidligere nævnt er populisterne store tilhængere af folkeafstemninger, for ifølge dem har folket altid ret. Når folket slet ikke altid får ret, så er det pga. elitens egoistiske udnyttelse af deres magtposition. Netop populisternes tiltro til folkeafstemninger og det, at de ønsker mange flere af dem, er også et af de punkter, hvorpå nogle tilhængere af det liberale demokrati mener, at populistene fordrejer demokratiet. De mener, at man i et demokrati kun skal benytte sig af

---

⁸² Hansen, 2018, s. 26

⁸³ Ibid, s. 30-31

⁸⁴ Ibid, s. 88

⁸⁵ Ibid, s. 90

⁸⁶ Ibid, s. 98

folkeafstemninger i få tilfælde, fx ved en grundlovsændring. Flere synes endda, at man helt burde afskaffe folkeafstemninger.⁸⁷

Traditionelt set er de liberale demokrater åbne overfor indvandring. Det kan vi fx se ved at kigge på den danske udlændingelov af 1983, som var en af de mest liberale i Europa. Dog har den voldsomme indvandring af muslimske flygtninge og migranter de seneste år forårsaget, at alle de europæiske demokratier i dag erkender, at det er nødvendigt at begrænse indvandringen. Således har de demokratiske partier nærmet sig populisternes syn på indvandring.⁸⁸ Det ser vi bl.a. i Danmark, hvor flere af de blå partiers samt Socialdemokratiets holdning til indvandringen efterhånden ligger meget tæt op ad DF's holdning.⁸⁹ Immervæk mener de liberale demokrater, at de populistiske partiers fremmedfjendtlige attitude, over for især muslimske indvandrere, er overdreven og forvrænger demokratiet.⁹⁰

I størstedelen af de liberale demokratier mener den herskende elite ikke, at der er nogen grund til at gøre den voksende kløft mellem rig og fattig mindre. Så længe de fattige har nok at leve af, og man fastholder de nødvendige dele af velfærdsstaten, så er det fint, at de velhavende får endnu mere i indkomst, end de allerede gør. Det er i strid med det demokratiske frihedsbegreb, at man fra politisk side omfordeler indkomst og formue for at skabe større økonomisk lighed. Men mange populistiske partier ønsker netop at mindske kløften mellem rig og fattig, og dermed er det et vrangbillede af det liberale demokratis lighedsbegreb, der fokuserer på lige muligheder men ikke på lighed som følge af politisk indblanding.

På alle disse punkter, hvor det populistiske demokrati fremstilles som et vrangbillede af demokratiet, vil populisterne spejlvende argumentationen og påstå, at det er de liberale demokrater, der forvrænger det sande demokrati.⁹¹

Eksperternes vurderinger

Blandt fagfolk findes der også forskellige syn på, hvorvidt populismen er gavnlig eller skadelig for demokratiet. Søren Hviid Pedersen, som er cand.scient.pol og ph.d., er én af dem, der mener, at populismen styrker demokratiet. Det forklarer han ved at bruge Trump som eksempel. Søren Hviid Pedersen skriver, at Trumps nationalkonservative populisme kan *"skubbe det kriseramte, og til tider*

⁸⁷ Ibid, s. 86

⁸⁸ Ibid, s. 98

⁸⁹ Ibid, s. 95

⁹⁰ Ibid, s. 98-99

⁹¹ Ibid, s. 99

korrupte, liberale demokrati til side og forhåbentlig skabe et genuint populistisk eller plebiscitært demokrati".⁹² Han deler altså populisternes holdning om, at det populistiske demokrati er det sande demokrati og en styrkelse af folkets magt. Det, Søren Hviid Pedersen især finder positivt ved Trump, er hans retorik. Trump formår at kommunikere politik uden at gøre det elitært. Søren Hviid Pedersen mener, at det elitære sprog dækker over en afsky for almindelige mennesker, som ellers er dem, der er forudsætningen for ethvert samfund. Han forklarer, at Trump ikke taler ned til folk, men tværtimod i øjenhøjde med den almindelige amerikaner. Den demokratiske samtale bliver dermed forbedret af Trumps enkle måde at tale på, fordi alle kan forstå, hvad han siger. Derudover er Trump, ifølge Søren Hviid Pedersen, mere menneskelig end andre politikere. Han er ærlig og fortæller både om sine op- og nedture, og han er derfor lettere, for almindelige mennesker at relatere til, end de elitære politikere er. Søren Hviid Pedersen har den opfattelse, at Trump kan bringe nyt liv til både USA's og Vestens politiske institutioner, så de tager udgangspunkt i folket i stedet for i de politiske elitors interesser. Han håber på, at populismen kommer til at fylde mere såvel i USA som i Vesten, for som han siger: *"Vi har i sandhed behov for mere folkelig politik, mere populisme og mindre liberal politik og global kapitalisme"*.⁹³

På den anden side har vi kritikerne af populismen, som har en helt anden holdning til den. Blandt dem er den tyske idéhistoriker Jan Werner-Müller, som mener, at populismen er udemokratisk, eftersom populisternes ikke accepterer det politiske system eller holdninger, der er i uoverensstemmelse med deres egne. Hertil kommer han med eksemplet, at hvis populisternes taber en folkeafstemning, så vil de stadig mene, at de er folkets stemme. Christian F. Rostbøll, som er professor ved Institut for Statskundskab på Københavns Universitet, ser også med kritiske øjne på populismen. Han forklarer, at populisternes siger, at de giver folket det, de vil have, men at det er en helt fordrejet forestilling af virkeligheden. For hvis en politisk leder skal give folket det, de vil have, så forudsætter det, at folket har én fælles holdning til politiske spørgsmål, hvilket ikke er tilfældet. Christian F. Rostbøll skriver desuden;

"Populismen hævder, at den kan give folket, hvad det vil have, men demokrati betyder, at ingen kan få det, de helst vil have. Når folk er uenige, og det er frie mennesker altid, så er der ingen måde, hvorpå alle kan få det, som de ønsker højest".⁹⁴

⁹² Pedersen, 2016

⁹³ Ibid

⁹⁴ Andersen, 2018

Dermed mener han, at populismen er i strid med demokratiet. Det gælder generelt for kritikere, der påstår, at populismen er en trussel mod demokratiet, at de mener, populismen ikke anerkender demokratiets styreform. De mener, at populisternes ikke vil acceptere uenigheder og kompromiser, som er en grundlæggende betingelse for et demokrati. Christian F. Rostbøll uddyber, at populistiske ekskluderer folk, der tænker anderledes end dem selv, og at de ikke behandler disse folk som ligeværdige.⁹⁵

Om populismen vil blive mere udbredt, så populistiske partier får magten i flere lande, eller om den med tiden helt mister sin betydning, er på nuværende tidspunkt ikke til at vide.⁹⁶ I Danmark kunne det lige nu se ud til, at det er det første scenarie, der gør sig gældende. Vi oplever nemlig i Danmark, at flere af de etablerede demokratiske partier, herunder Liberal Alliance, Venstre og efterhånden også Socialdemokratiet, på nogle områder er på vej til at blive lige så populistiske som DF.⁹⁷ Om populismen så er gavnlig eller skadelig for det danske demokrati, er der som vist meget delte meninger om. Det ser ud til, at populismen både bringe nogle fordele og ulemper med sig, og derfor er svaret på det ikke så sort-hvidt.

Man kan hermed slutte, at de sociale medier har bidraget til, at politikere har fået meget lettere ved at dele populistiske udsagn og budskaber med deres vælgere. Da disse ikke altid bygger på faktisk viden, men måske i højere grad på politikernes egne holdninger, ser det ud til, at det har ført til en form for postfaktuel tilstand i politik, såvel i Danmark som i andre dele af verdenen. Det tyder på at populismen vinder frem i dansk politik, men både eksperter og politikerne er meget uenige om, hvorvidt populismen forvrænger demokratiet eller ej. Derfor er det umuligt at komme med et konkret svar på, om populismen er gavnlig eller skadelig for det danske demokrati.

---

⁹⁵ Ibid

⁹⁶ Hansen, 2018, s. 15

⁹⁷ Ibid, s. 84

Konklusion

Vi kan konkludere at lige siden DF opstod i 1995 som et nationalistisk udbryderparti fra Fremskridtspartiet, har de promoveret sig som forkæmperen for det sande folk. DF fik stor succes og en opadgående vælgertilslutning ved næsten alle de efterfølgende folketingsvalg indtil 2019. DF har gjort brug af populisme ved bl.a. at føre en enkeltsagspolitik med den typisk populistiske mærkesag, at begrænse indvandringen til et minimum. Populismen er også kommet til udtryk i både DF's nuværende partiformand Kristian Thulesen Dahls tale til DF's årsmøde i 2019 samt i Peter Skaarups tekst i Kristians Ugebrev fra 2017. Her ser vi bl.a. populismen i form af deres "os og dem" – retorik samt i italesættelsen af værdipolitiske emner så som indvandring og EU. Desuden er Thulesen Dahls følelsesladede og ligetil retorik, og det at begge de to politikere gør op med eliten, også kendetegnende for populistiske. Der har i de seneste år været en tendens til, at politikere gennem sociale medier har delt populistiske udsagn og budskaber, som ikke har bygget på saglig viden, men på følelser og holdninger. Derfor kunne det tyde på, at populismen, med hjælp fra de sociale medier, har ført til en form for postfaktuel tilstand, som vi også møder i dansk politik. Flere danske partier bliver mere og mere populistiske, så det kunne se ud til, at populismen breder sig. Dog er der stor uenighed blandt både eksperter og politikere om, hvilken indflydelse populismen har på demokratiet. Derfor vil man aldrig kunne komme frem til et endegyldigt svar på, om populismen er gavnlig eller skadelig for det danske demokrati.

Litteraturliste

Trykte værker:

- Hansen, Mogens Herman: *Hvordan forvrænger populismen demokratiet?* (2017), Informations Forlag, 2018.
- Skov, Oliver Boserup; Matthiesen, Tobias og Bjørnstrup, Victor: *Samf på B 2. udgave* (2016), Columbus, 2018.

Elektronisk materiale:

- Andersen, Anne Anthon: "Populisme", *Faktalink*, marts 2018, <https://faktalink.dk/populisme>, Besøgt 1/4-2020.
- Brunbech, Peter Yding: "Dansk Folkeparti", *Danmarkshistorien*, 28. november 2017, <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/dansk-folkeparti/>, Besøgt 25/3-2020.
- Bächler, Christian Martin; Hopmann, David Nicolas og de Vreese, Claes Holger: "Forskere: Sådan brænder populistiske partier igennem", *Altinget*, 13. november 2016, <https://www.alinget.dk/artikel/forskere-saadan-braender-populistiske-partier-igennem>, Besøgt 27/3-2020.
- Dansk Folkeparti: "Dit land – dit valg", *Det Kongelige Bibliotek*, 2005, <http://www5.kb.dk/pamphlets/dasmaa/2008/feb/partiprogrammer/object54999/da/#kbOSD-0=page:3>, Besøgt 26/3-2020.
- Folketinget: "Folketingsvalgene 1953-2019", *Folketinget*, juni 2019, <https://www.ft.dk/-/media/sites/ft/pdf/folkestyret/valg-og-afstemninger/folketingsvalg-fra-1953.ashx>, Besøgt 25/3-2020.
- Gjerding, Sebastian og Dahlin, Ulrik: "Rasmus Paludan er større på YouTube end alle de andre partier tilsammen", *Information*, 11. juni 2019, <https://www.information.dk/indland/2019/06/rasmus-paludan-stoerre-paa-youtube-andre-partier-tilsammen>, Besøgt 30/3-2020.
- Kristiansen, Otto Lerche: "Peter Skaarup om alternative sandheder og det postfaktuelle samfund: Følelser er vigtigere end viden i politik", *Information*, 28. juli 2017, <https://www.information.dk/indland/2017/07/peter-skaarup-alternative-sandheder-postfaktuelle-samfund-foeelser-vigtigere-viden-politik>, Besøgt 30/3-2020.

- Kureer Henrik; Frederiksen, Claus Lasse og Beyer, Mads: "Det postfaktuelle samfund?", *Systime Samfundsfag C*, 2017, <https://samfundsfag-c.systime.dk/index.php?id=804>, Besøgt 30/3-2020.
- Moestrup, Jonas H. R.: "Dansk Folkeparti mere end halveret – flere store profiler ryger ud", *Tv2*, 6. juni 2019, <https://nyheder.tv2.dk/politik/2019-06-06-dansk-folkeparti-mere-end-halveret-flere-store-profiler-ryger-ud>, Besøgt 25/3-2020.
- Pedersen, Søren Hviid: "Trump leverer den populisme, demokratiet har manglet så længe", *Information*, 15. november 2016, <https://www.information.dk/debat/2016/11/trump-leverer-populisme-demokratiet-manglet-saa-laenge>, Besøgt 31/3-2020.
- Rasmussen, Søren Hein: "Dansk Folkeparti", *Gyldendal Den Store Danske*, 5. marts 2012, http://denstoredanske.dk/Danmarkshistorien/Gr%C3%A6nser_forsvinder/I_marke-dets_tegn/De_politiske_fronter/Dansk_Folkeparti, Besøgt 28/3-2020.
- Schmidt, Anders Legarth: "DF: Sværdene er bare blikfang", *Politiken*, 10. september 2009, <https://politiken.dk/indland/art4817008/DF-Sv%C3%A6rdene-er-bare-blikfang>, Besøgt 26/3-2020.
- Statsministeriet: "Regeringer fra 1953 til i dag", *Statsministeriet*, Ukendt dato, http://www.stm.dk/p_7812.html, Besøgt 25/3-2020.

Bilag:

Bilag 1: Skaarup, Peter: "Politik er først og fremmest følelser", *Dansk Folkeparti*, 25. juli 2017, <https://danskfolkeparti.dk/politik-foerst-fremmest-foelelser/>, Besøgt 29/3-2020.

Bilag 2: Dahl, Kristian Thulesen: "Årsmødetale 2019", *Dansk Folkeparti*, 16. september 2019, <https://danskfolkeparti.dk/aarsmoede-tale-2019/>, Besøgt 28/3-2020.

Bilag 3: Schmidt, Anders Legarth: "DF: Sværdene er bare blikfang", *Politiken*, 10. september 2009, <https://politiken.dk/indland/art4817008/DF-Sv%C3%A6rdene-er-bare-blikfang>, Besøgt 26/3-2020.

Bilag 1: Peter Skaarup: Politik er først og fremmest følelser

Hver dag bombarderes vi med et utal af nyheder. De mange indtryk stiller store krav til vores hjerne, der skal bearbejde det hele. Var det ikke for vores veludviklede følelsesapparat, ville det være svært at forholde os til de mange komplekse forhold, vi dagligt præsenteres for. Følelsesapparatet hjælper os eksempelvis med at afgøre, hvordan kriminalitet skal straffes, hvor meget studerende skal have i SU, eller hvem der kan få kontanthjælp. Der er altså en form for mening i følelserne, fordi de afspejler tidligere erfaringer i livet. Derfor skal man heller ikke underkende eller nedgøre følelsers indflydelse på vores måde at træffe beslutninger og navigere på i et moderne samfund.

Siden de første primitive samfund har mennesket gjort brug af følelser, når politiske beslutninger skulle træffes. Når vores forfædre har skullet afgøre, hvordan udbyttet af dagens jagt skulle fordeles, om syge og skadede også skulle have andel i byttet, eller om ham, der havde nedlagt byttet, skulle have en større andel end de øvrige, så har de lænet sig op af deres følelser. Den græske filosof Aristoteles beskrev da også mennesket som *zoon politicon* – et politisk dyr. Med det mente han, at mennesket er skabt til at tænke politisk og løse problemer i fællesskab. Med sine appelformer *Logos* (fornuft) og *Patos* (følelser) satte han ord på det rimelige i, at følelser på linje med fornuft er at betragte som en naturlig del af menneskets politiske væsen.

Med andre ord er vi alle født til at være "eksperter" i politik. Det kræver derfor hverken akademisk eksamen eller en særlig grad af viden at træffe beslutning om, hvordan det danske samfund bør se ud. Noget visse politikere, intellektuelle og journalister er tilbøjelige til at glemme. De er mere travlt optagede af at belære danskerne om, hvad de skal synes, når de i højere grad burde lytte. Og politikere, der tager danskernes bekymringer alvorligt, får skudt i skoene, at de er populistiske.

Politik skal ikke videnskabeliggøres. Der findes ikke noget facit i politik – kun følelser og holdninger. Begreber som sandt og falsk eller godt og ondt har ganske enkelt ikke hjemme i det politiske rum. Sandt og falsk hører til i videnskabens verden, og godt og ondt er et spørgsmål om moral. At det skulle være mindre fint eller decideret dårlig tone at lade sine følelser råde i politiske spørgsmål, afkræftes paradoksal nok af netop videnskaben. Nyere dansk forskning har nemlig påvist, at det blandt andet er følelser, som gør os til rationelle, velorienterede borgere i demokratiet. Vi engagerer os altså mere i politiske spørgsmål, når vi kan mærke dem.

Vi har i de senere år oplevet en voksende politikerlede. Det har i høj grad at gøre med, at der bliver lyttet for lidt til borgerne. Ideologiske luftkasteller, bedrevidende analyser og politisk korrekthed bør træde i baggrunden til fordel for de temaer, som danskerne finder relevante. Når danskernes ønske om permanent grænsekontrol afvises med tvivlsomme argumenter om, at det ikke hjælper på grænseoverskridende kriminalitet, når man i tre årtier fejlfortolker danskernes EU-skepsis med henvisning til, at en given EU-positiv valgkampagne må have slået fejl (indforstået: at danskerne selvfølgelig ikke kan ønske mindre EU), eller når behovet for en skattereform italesættes, selvom danskerne ønsker velfærd over skattelettelse, ja så er det klart, at danskerne føler sig overhørt.

Vi skal derfor væk fra forestillingen om, at der er et modsætningsforhold mellem politisk lederskab og fornuft og så involvering af danskerne og deres følelser.

Med venlig hilsen
Peter Skaarup

Bilag 2: Kristian Thulesen Dahls tale på Dansk Folkepartis årsmøde 2019

– det talte ord gælder –

Kære alle sammen. Velkommen til Dansk Folkepartis 24. årsmøde. Endnu engang her i Kongrescentret i Herning. Tak for at I igen i år er dukket så talstærkt op. Vi ser nu frem til et par gode dage i hinandens selskab. Hvor vi skal drøfte de politiske udfordringer – for vort land men også for vort parti. Men hvor vi derudover igen i år vil huske at feste og glæde os over de mange gensyn, som et årsmøde jo også er en anledning til.

Men lad mig starte et helt andet sted.

Hjemme i min barndomsby Nørre-Snede. Hvor jeg voksede op. Blev formet og dannet som menneske. Lærte at køre på cykel. Jeg husker, hvordan mine brødre satte mig i gang hjemme på græsplænen på Falkevej 6. Og mens jeg troede, at de holdt fast i hver sin side af bagagebæreren, gik det strålende, men i samme øjeblik jeg kiggede tilbage og de stod grinende der langt bagude, væltede jeg med et brag.

Eller da vi skulle til den legendariske byfest – Præriefesten – dengang der virkelig var cowboys og indianere til. Jeg skulle være indianer og være med til at indtage præriebyen, der blev forsvaret af masser af cowboys. Med indianerparryk, tomahawk og vilde skrig forsøgte vi at forcere træhegnet rundt om præriebyen. Det må have været et syn for guder.

Godt der ikke var iPhones dengang og det hele blev filmet....

Jeg var også dengang bidt af fodbold. Og jeg både spillede og trænede dem, der var yngre end mig selv. Og tænk – jeg kunne finde på at råbe; KOM SÅ GUTTER! til drengene på banen. Tænk hvor krænkende jeg har optrådt... lang tid før Københavns Universitet kom os til undsætning og forklarede, hvordan vi skal tiltale hinanden...

I lang tid var jeg målmand. Og nu nærmer jeg mig, hvor jeg vil hen med denne indledning! For vi havde mange gode kampe. Og jeg har mange gode minder fra dengang. Men specielt én kamp husker jeg rigtig godt.

Det var en kamp imod Virklund ved Silkeborg. På udebane. Jeg kan ligeså godt sige det, som det var: Vi tabte 27-1. Og ja – rigtig husket – jeg var målmand.

Det var ikke just den fedeste oplevelse, jeg har haft. For vi kom jo til Virklund med troen på et fornuftigt resultat. Vidste nok godt at de var gode og det blev svært. Men i starten af kampen havde vi da kæmpet fornuftigt for det. Men efterhånden som målene blev sat ind, blev det sværere og sværere at få os til at kæmpe – til at tro på det. Og til sidst tog det ingen tid, fra vi gav bolden op, til de havde scoret igen. Jeg sprællede da lidt i målet for at prøve at indgyde lidt kampgejst hos holdet foran mig, men lige lidt hjalp det. Det var som at overvære et teaterstykke. Eller en træls drøm. Helt uvirkeligt. Kampen var tabt. Og vi havde fået en ordentlig én på snuden. En kæmpe ørefigen at køre hjem til Nørre Snede med.

Dén følelse jeg husker fra dengang – den fik jeg igen den 5. juni. Efter en lang valgkamp hvor det hver eneste dag var op af bakke. Hvor vi hver eneste dag fik at vide, at målingerne gik ned. Hvor vi hver eneste dag blev bombarderet fra alle sider på en gang. Enten af nogle der påstod, de ville føre vores politik eller af andre, der nedgjorde de resultater, vi havde opnået.

Vi har hele tiden vist, at vi ville gå tilbage i forhold til det fantastiske resultat fra 2015. Men oveni den logik kom så en valgkamp, der på alle måder var anderledes end i 2015. Dengang var valgkampen præget af kamp imod parallel-samfundene. Med imamer der undergraver de

danske samfundsværdier. Denne gang var fokus på daginstitutioner og pædagoger, der ikke var deres opgave voksen.

Dengang var fokus på, hvordan vi fik genskabt optimisme i det stolte danske landbrugserhverv. Efterdønningerne fra finanskrisen talte stadig sit tydelige sprog. Denne gang var fokus – for nu at sige det meget mildt – på klimaet og så måtte alle landbrugsinteresser og alle andre erhvervs interesser vige.

Og en valgkamp hvor vores statsministerkandidat pludselig ville have en SV-regering med De Radikale som støtte. Hvor stillede dét lige vores parti?

Mange forhold der gjorde det til en meget anderledes valgkamp. Og en valgkamp der bestemt ikke fandt sted på vores præmisser.

Men det er ydre forhold, som vi måske ikke kunne gøre så meget ved. Som den kendte tidligere jæger-soldat B.S. Christiansen siger i sine foredrag: Accepter de givne vilkår – eller lev i hvert fald med dem – og gør så noget ved de ting, du kan gøre noget ved.

Når man sidder der i skyttegraven – midt i krigen – kuglerne fyger om hovedet på én – så dur det jo ikke at rejse sig op i skyttegraven og begynde at argumentere for, at krigen burde være et helt andet sted eller skulle udkæmpes på en anden måde. Så får man simpelthen skudt knoppen af.

Nej – man må kæmpe kampen, mens den står på, så godt man kan – og så bagefter se, hvad der kan og skal laves om.

For som med fodboldkampen i Virklund ved Silkeborg. Jeg nægter at anerkende, at vi havde behøvet tabe med 27-1. Vi kunne godt have spillet kampen anderledes. Vi havde nok stadig tabt, men var kommet derfra med et meget mindre nederlag og dermed bedre muligheder for at sætte holdet op til næste kamp weekenden efter.

Som med valgresultatet den 5. juni. Jeg nægter at anerkende, at vi havde behøvet tabe så mange mandater. Vi kunne have spillet kampen anderledes. Vi havde stadig tabt mandater, men havde haft et større hold at kæmpe med i denne valgperiode, end vi har nu.

For selvom der er ydre rammer, som gør kampen for os sværere, er der bestemt også ting, vi skal tage med os og anerkende, at vi ikke har gjort godt nok. Og som vi skal have rettet op på, så vi kan få mange af de tabte vælgere tilbage igen.

Jeg indledte med at byde velkommen til vores 24. årsmøde. Og når man således snart har et kvart århundrede på bagen, er det nødvendigt med en ordentlig evaluering af, hvordan vi gør tingene. Hvad vi skal gøre anderledes fremover. Og med valgresultaterne i maj og juni er det bare endnu mere nødvendigt, at vi går tilstrækkeligt grundigt til værks.

Allerede på valgaftenen bebudede jeg, at jeg ville tage rundt og drøfte med lokalforeningerne, hvad vi bør lære af vælgernes besked til os. Og siden folketingsgruppens sommermøde i Rebild i starten af august har jeg haft møder med repræsentanter for alle vores 98 lokalforeninger. Det var været en sand fornøjelse. Det har ikke drænet mig for energi til det politiske arbejde – det har givet mig ekstra energi. For selvom udgangspunktet nok var træls, har møderne givet mig ekstra tro på partiets viljestyrke. Overalt i Danmark har jeg mødt Jer tillidsfolk, som har sagt til mig: Kristian: Vi vil jo rigtig gerne være partiets ambassadører overfor vælgerne! Men så skal I altså også klæde os ordentligt på, så vi kan være det!

Og som én af vores gode folk i det nordjyske sagde på et af de første møder:

“Der er ikke noget, der er så skidt, at det ikke er godt for noget. Var vi landet på et bedre resultat, er det jo ikke sikkert, at I havde lagt op til en så grundlæggende evaluering, som I gør nu. Men nu hvor det gik, som det gik, kan vi mærke, at I tager det alvorligt. ”

Og ja – det kan jeg love Jer for, jeg – og vi – gør!

Overalt har jeg også mødt Jer tillidsfolk, som har sagt: Vi ser for lidt til Jer. I skal komme mere rundt og møde medlemmerne og vælgerne. Og vi har så grint og joket lidt med, at det jo sådan set er et meget bedre udgangspunkt end på et tidspunkt i et andet parti, hvor tillidsfolk hellere ville se formandens hæl end tå... Ingen nævnt – ingen glemt – jeg kan i øvrigt heller ikke huske, hvad hun hedder.....:)

Jeg har samlet et hav af gode råd og kommentarer fra vores møder de seneste uger. Om valgets tale. Jeres vurderinger af, hvorfor det gik, som det gjorde. Og der er særligt 4 forhold, der nævnes igen og igen:

1. Vi skulle være endt i regering tilbage i 2015. Vi endte med at blive set som et parti, der ikke er parat til at tage det ultimative ansvar ved at gå i regering. Det dur ikke! Danskerne vil have partier, som er parat til også at tage dét ansvar.

Vi skulle have presset mere på dengang – vi oplevede et Venstre, som ønskede at gå selv og som derfor ikke var parat til reelt at forhandle et regeringsgrundlag, hvor vores mærkesager kom med. Men vi accepterede alt for hurtigt, at dette var tilfældet og mange danskere har derfor opfattet det sådan, at vi faktisk havde det meget bekvemt udenfor.

VI skulle have gjort mere – men Venstre havde nok også haft gavn af, at der var blevet dannet en bredere regering dengang. En V-DF-regering ville have haft over 40 procent af danskerne bag sig. Og det borgerlige Danmark ville have haft en mere stabil regering. Vi ville selvfølgelig fortsat have haft Anders Samuelsen stålsatte øjne at bakse med – men udgangspunktet for at gøre det, ville have været anderledes.

Så spørgsmålet om regeringsdeltagelse er lære nr. 1.

2. Vores samarbejde med Socialdemokratiet blev for bombastisk. Blev for meget den ydre italesættelse end det politiske indhold. Mange af Jer har understreget, at det er vigtigt, at Dansk Folkeparti kan samarbejde politisk også med Socialdemokratiet. Men at måden det skete på, skabte for stor tvivl om, hvorvidt vi betragter os selv som et borgerligt parti. Og når vi nu ser os selv som et borgerligt parti – et nationalt-sindet parti – er det jo tosset, at vores ageren har kunnet skabe en så stor tvivl hos danskere, at mange fravalgte os i juni.

Mens vi knoklede for politisk indflydelse. Fik stoppet VLAK-regeringens ønske om at hæve pensionsalderen udover det, der allerede er bestemt. Fik drejet skattelettelserne væk fra topskatten og over på lettelser hos folk med mindre indtægter. Ja – så havde vi ikke tilstrækkeligt blik for den tvivl om vort ståsted, som det skabte hos mange danskere.

3. Marrakech-aftalen. Mange af Jer havde gerne set, at vi havde blokeret for Danmarks underskrivelse af den aftale. Og mange danskere har helt givet haft svært ved at forstå, at vi ikke kunne overbevise Lars Løkke Rasmussen om, at han ikke skulle rejse derned – dengang tilbage i december 2018.

Selvom resten af Folketinget var enige om, at der skulle skrives under, tænker mange af vores landsmænd, at et parti med 21 procents opbakning burde kunne have forhindret det. Og ultimativt kunne vi jo også have forhindret Løkke i at skrive under. Måske så Mette Frederiksen havde gjort det alligevel efter et folketingsvalg, men så havde vi da i hvert fald trukket en streg i sandet. Og mange af Jer havde foretrukket netop det!

4. Jeg nævnte tidligere, at mange af Jer har sagt til mig, at I rigtig gerne vil være partiets ambassadører overfor danskerne. Men at I skal være klædt ordentlig på til det. I skal simpelthen vide mere om, hvorfor vi gør, som vi gør. Vi brugte alt for megen tid i det politiske maskinrum. Forhoppet på at få mest mulig politik gennemført. Rundturen viste mig da også, at der er en generel anerkendelse af, at vi fik mange resultater igennem. Men at vi glemte at få det fortalt. Kommunikeret. Ikke bare til vælgerne, men også til jer i organisationen. Så I havde svært ved at forklare, hvad vi gjorde og hvorfor.

Det måske mest slående eksempel på det er finansloven for i år. Vi gennemførte super gode og seriøse ting for vores ældre. For netto 1,3 mia. kr. på finansloven. Vi fik nedkæmpet den tåbelige ordning med en satspulje, der hvert år har drænet folkepensionen. Har forhøjet beløbet før modregning af arbejdsindkomst med i alt 100.000 kr. Til gavn for pensionister med lidt indkomst ved siden af pensionen.

Men budskabet udadtil? Det blev til sølle 17 kr. Og vi har tabt rigtig mange vælgere, fordi pensionisterne syntes, de blev spist af med stort set ingenting.

Eller eksemplet med det såkaldte paradigmeskifte. Flere af Jer har fortalt, at I har slået ordet op og at det intet har med udlændingepolitik at gøre. Og det er jo rigtigt. Ordet paradigmeskifte beskriver et skift i tænkemåde eller et skift fra et paradigme til et andet. En markant ændring af en opfattelse eller praksis.

Og det er jo netop det, vi ønsker på udlændingeområdet. At 9 af 10 flygtninge og familiesammenførte, der historisk er blevet i Danmark, skal vendes på hovedet: Så 9 af 10 i stedet vender hjem igen til deres hjemlande. Men er det, hvad danskerne hører, når vi bruger ordet "paradigmeskifte"? Eller står mange af og går ud og laver en kop kaffe i stedet? Mange ting bliver indforstået mellem politikere, embedsmænd og journalister. Så når man siger et ord, ved alle på gangen på Christiansborg eller i forhandlingslokalet, hvad det drejer sig om. Det er derfor, man taler om de tykke mure....

Så én ting jeg tager med mig fra min rundtur, er behovet for en helt anderledes og markant styrket kommunikation internt i partiet. Det gælder både i forhold til folkevalgte i byråd og regioner, men også i forhold til de organisatorisk valgte i vores lokale bestyrelser. Så vi kan være hinandens ambassadører for de gode ting, vi får gennemført eller foreslår. Så vi kan berige Jer med informationer – og I kan holde os i ørene og sikre, at vi får tingene sagt i et sprog, der er til at forstå!

Min rundtur har også bekræftet mig i, at vi har rigtig mange folk med særdeles gode kompetencer på en lang række forskellige områder. Kompetencer, som vi ikke udnytter særlig godt i dag. Så en anderledes måde at arbejde på skal også sikre, at vi får benyttet de gode hoveder, vi har i medlemsskaren. Til gavn for os alle sammen.

Jeg vil de kommende måneder tage forskellige initiativer, som sikrer en mere direkte dialog i partiet. Jeg forestiller mig blandt andet en struktur, hvor der bliver regelmæssige fællesmøder blandt folkevalgte fra både folketing, region og byråd. Så der er en rød tråd i vores politiske arbejde uanset, hvor det er. Det skal også styrke os frem til de lokale valg om kun 2 år.

Jeg forestiller mig også en anderledes inddragelse af Jer, der sidder i lokalbestyrelser. Jeg ved godt, at der er stor forskel på, hvad man ønsker at deltage med, når man lader sig vælge til en lokalbestyrelse. Nogle vil blot hjælpe i lokalområdet. Men andre vil gerne diskutere den landspolitiske udvikling og på den måde være en mere aktiv del i udviklingen af vort parti. Og dette ønske skal vi med glæde tage imod og skabe rammerne for, hvordan dette praktisk kan foregå.

Så der er nogle vigtige opgaver foran os. Som en følge af den gode og konstruktive evaluering, vi har haft. Og indenfor kort tid vil jeg derfor vende tilbage til Jer i organisationen med mere konkrete forslag til, hvordan vi indretter os anderledes, så vi kan gøre bedre brug af hinanden i fremtiden.

Og ja: Vi skal være hurtigere og bedre til at håndtere trælse sager, og ja: Peter og jeg skal være mindre pæne og mere skarpe – også selvom vores mødre har opdraget os til netop at være pæne og omgængelige. Men når vi møder skrupelløse modstandere som Morten Østergaard, Zenia Stampe og Pernille Skipper, så skal vi simpelthen tage bladet fra munden og give dem kamp til stregen.

Og ved I hvad – kære venner! Vi lytter og vi handler. For Dansk Folkeparti SKAL have fremgang igen. Vi SKAL vinde danskernes tillid tilbage. Jeg vil gå så langt som at sige, at vi har en pligt til det. For Danmarks skyld. For de kommende generationer der skal vokse op i et trygt land. Vi har nået en del de seneste år. Men der er SÅ meget, vi skal i fremtiden. SÅ meget der i vores Danmark skal være styr på. Lad mig nævne 8 konkrete punkter:

1 I vores Danmark er der styr på udlændingepolitikken. Udlændingepolitikken er altafgørende. Hvis vi som land ikke har styr på indvandringen, skrider alt andet også. Vores velfærdssamfund, vores sammenhængskraft, vores værdier. Mange steder er folkekirken ikke længere en folkekirke. Men en kirke for færre og færre. Vores kristne kulturarv er under pres. Så der SKAL være styr på udlændingepolitikken.

Dansk Folkeparti fik afgørende indflydelse i 2001 og har haft det siden – med 2011 – 2015 som en undtagelse. Og vores indflydelse i dansk politik kan direkte aflæses i, hvor mange der er kommet til Danmark som asylsøgere og familiesammenførte.

Vores indflydelse indtil nu har betydet, at der forholdsmæssigt i 2050 vil være halvt så mange med baggrund i muslimske lande, end der vil være i vores naboland Sverige. En fuldstændig afgørende forskel. Men selvom det kun er det halve i Danmark af Sverige, vil det stadig være en stor udfordring. Og derfor har vi to konkrete forslag, vi ønsker gennemført de kommende år.

For det første ønsker vi gennemført et egentligt asylstop. Så man ikke længere kan opnå asyl ved selv at møde frem i Danmark. Det giver simpelthen ingen mening, at man kan vandre gennem det ene fredelige land efter det andet for så at påberåbe sig ret til asyl her i Danmark. Så det må vi sætte en stopper for! Og når man ikke kan få asyl direkte i Danmark – gad vide hvor mange der så overhovedet vil søge hertil. Det bliver nok til at overse.

Med det sparer vi mindst et par milliarder på statens budgetter frem til 2025. Penge der kan bruges på dansk velfærd i stedet.

For det andet skal hjemsendelsespolitikken gennemføres. Vi fik det endeligt igennem med finansloven for i år, men dermed er det jo ikke sket i praksis. Og med det nye flertal i Folketinget ser vi det allerede udhulet, så spørgsmålet er, om det overhovedet bliver til noget i denne valgperiode. Eksempelvis har De Radikale fået gennemtruffet, at hvis man som flygtning har arbejdet her i Danmark i to år, skal man ikke rejse hjem, selvom der er blevet fred i ens hjemland. Så må man blive her med hele familien.

Det dur simpelthen ikke! Skal vi sikre trygheden i Danmark for fremtiden, er det ikke nok, at der kommer færre hertil. Vi skal også have mange, der er her allerede, til at rejse hjem igen. Så vi holder fast i kravet om en egentlig hjemsendelsespolitik. Og var det i øvrigt ikke også noget af det, Socialdemokratiet gav indtryk af at være enig i? At flygtninge ikke skal gøres til indvandrere? Hvorfor giver de så efter her? Måske vi får svar i løbet af weekenden –

Socialdemokratiet holder jo kongres i Aalborg denne weekend. Men måske svaret i højere grad vil komme fra Nyborg, hvor De Radikale holder landsmøde. Men jo mere jubel derfra over deres genvundne indflydelse på dansk politik, jo mere behov for klare svar fra Aalborg.

Vi skal også skabe større rimelighed. Så danskerne ikke føler, de betaler uforholdsmæssigt meget til indvandrere, der ikke har været med til at bygge samfundet op. Derfor skrider vi ind overfor stigende udgifter til tolkning til udlændinge.

Derfor råber vi op over de kæmpestore tandlægeregninger, der bliver sendt til danske skatteydere, på grund af tandpleje til flygtninge og migranter.

Derfor siger vi til kommunerne; når vi nu har fået fjernet flygtnings retskrav på en permanent bolig, skulle I så ikke også udmønte det i praksis til gavn for de danskere, der har svært ved at finde en passende bolig?

2. I vores Danmark er danskerne herre i eget hus. Vi har vores selvbestemmelse som nation – som folk. Vi er et parti, der skal kæmpe for at sikre dansk selvbestemmelse. Vi skal give EU og tankerne om stadig mere centralistisk styring i Europa kamp til stregen. Populært sagt er vi for den gamle tankegang om EF – men imod den stadig større trang til føderalisme igennem EU. Vi er imod EU, som det har udviklet sig. Men alligevel er det ikke aktuelt med en debat om Danmarks medlemskab af EU. Den kan vi tage, når der er en endelig status omkring briternes situation og når vi en tid har set, hvordan det har udviklet sig.

Indtil da skal vi til gengæld være dem, der giver stemme til modstanden imod EU. Stemme imod et EU, der vil blande sig i snart sagt alting. Børnecheck som vi bliver tvunget til at sende til familier i eksempelvis Østeuropa. Med en købekraft der er fuldstændig vanvittig og gør de danske skatteydere – de danskere der betaler gildet – til grin.

Barselsregler – hvor EU vil bestemme, hvordan barsel deles mellem far og mor.

Sociale ydelser som EU-borgere får adgang til fra dag et.

En transportbranche hvor der bliver færre og færre danske chauffører, fordi de underbydes af udenlandske. Hvor social dumping har let spil.

Et EU hvor Tyskland og Frankrig ønsker et fælles forsvar og hvor de forsøger at udnytte en i manges øjne upopulær amerikansk præsident til at fremme deres tanke.

En masse ting ved EU, der går den forkerte vej. Og hvad bliver det næste? At de andre partier vil have Danmark med i bankunionen. Og dermed hæfte for et tre-cifret antal milliarder kroner.

Det ønsker vi ikke! Og hvis et flertal i Folketinget vil have Danmark med i bankunionen, bør det kun ske gennem en folkeafstemning. Så vi kan få prøvet i befolkningen, om der overhovedet er flertal for det.

Og her kan Socialdemokratiets formand, Mette Frederiksen, jo passende fortælle, om hun står ved det, hun sagde i november sidste år. Nemlig:

”Jeg har det sådan, at hvis vi går ned ad det spor, der hedder Bankunionen, så vil jeg mene, at det mest naturlige er at spørge danskerne. Det er selvfølgelig også set i lyset af, at vi havde en afstemning omkring forbeholdet på retsområdet, som danskerne sagde nej til. ”

Ja – lige præcis! Det mest naturlige vil være så at spørge danskerne! Håber Mette – du står ved dét løfte!

Og så skal vi huske at gøre opmærksom på, at det er Margrethe Vestager og hendes flok, der i høj grad er ansvarlige for, at EU undergraver vores selvstændighed. Undergraver vores måde

at indrette velfærdssamfundet på. Måske danskerne skal høre lidt mere om det? Lidt mere folkeoplysning om, hvad EU egentlig blander sig i – og lidt mindre forherligelse af at – wow – en dansker højtplaceret i EU-kommissionen – er måske på sin plads. Det er jo de politiske beslutninger, vi kommer til at leve med – også efter Margrethe Vestager går på pension.

3. I vores Danmark er det trygt at blive gammel. Vi vil et samfund, der værner om sine ældre medborgere. Og uanset hvor i landet, man lever sit liv, skal man trygt kunne blive boende. Uanset om man bor i egen bolig eller får brug for en plads på et plejehjem.

Der er stadig for mange eksempler på forhold overfor vore ældre, der ikke er ok. Eksempelvis ældre, der ikke kan komme på plejehjem, selvom behovet er slående. Else Jensen fra Helsingør. 101 år gammel. Fik afslag på plejhjemsplads tre gange. Slidigt i knæ, ryg og hænder, sukkersyge. Trods dagligt besøg af kommunen med hjælp til hygiejne, rengøring og mad søgte hun 3 gange om plejhjemsplads, men fik afslag. Hvorfor var der i dagens Danmark ikke plads på plejhjemmet til nu desværre afdøde Else Jensen?

Eller 91-årige Hans Carl Christensen på 91. Som arbejdede på et dækcenter, til han var 84 år gammel – derfor fik han først sin folkepension der. Blev fundet på gulvet i sit hjem dehydreret og sov ind på hospitalet senere samme dag. Han havde også flere gange bedt om lov til at komme på plejehjem.

Rigtig mange ældre – som er kommet op i årene og virkelig mangler tryghed – søger forgæves om en plads på et plejehjem. For at kunne få de sidste år i nogle rammer, der skaber så meget ro og tryghed som muligt.

Det skal vi som samfund kunne gøre bedre. Derfor har vi stillet forslag om, at ældre, der passerer de 80 år, skal have et retskrav på en plejhjemsplads. Vi er helt overbeviste om, at ældre først ønsker at komme på plejehjem, når man virkelig kan mærke, at det er nødvendigt. Så andre partiers latterliggørelse af forslaget – om at nu vil alle plus 80-årige kræve plads på et plejehjem, kan de godt pakke sammen. Omvendt når man som ældre kan mærke, at nu er en plejhjemsplads altså nødvendig, bør vi også som samfund kunne hjælpe. Som vi burde have hjulpet Hans Carl Christensen på 91 ellers Else Jensen på 101.

4. I vores Danmark har vi det bedste sundhedsvæsen. Og det er tæt på os alle. Jeg husker nemlig tydeligt mit besøg ved akutbilen i Lemvig. Da alarmen gik fik jeg lov til at køre med til en borger i Harbøre. I løbet af meget kort tid var vi fremme – så både en ambulance og akutbilen var tilstede. Borgeren fik med det samme en hjælp, der nærmest svarede til at rulle et lille sygehus ind i hjemmet. Dygtige folk i vort sundhedsvæsen – med hurtig indgriben – der skabte tryghed hos både den syge og familien.

Men akutbilen i Lemvig er kun kommet som følge af politisk pres. Ligesom de andre beredskaber rundt om i landet. Men for os er det vigtigt, at vort sundhedsvæsen er tæt på – uanset hvor man bor.

Da vi lavede forslaget til sundhedsreform i foråret, blev al opmærksomhed rettet mod fremtiden for Regionsrådene. Det var ærgerligt. For de vigtigste ting i forslaget til sundhedsreform handlede slet ikke om politikerne i regionsrådene. De handlede om patienterne. Om hvordan mere af hjælpen til patienten kan komme tættere på folks bopæl. Milliarder blev foreslået prioriteret til flere akutberedskaber som det i Lemvig. Til sundhedshuse i kommunerne. Som især ældre patienter og kronikere kunne få gavn af.

Der er for mange danskere blevet meget længere til det specialiserede sygehus, der skal hjælpe, når det virkelig brænder på. Til gengæld bør der så blive kortere afstande til alt det, der ikke behøver være på et specialiseret sygehus.

Det er mit håb, at størstedelen af sundhedsreformen kan blive gennemført. Til gavn for patienterne. Uanset om flertallet så ønsker, at der fortsat skal være 5 regioner med politikere og embedsmænd til at betjene politikerne.

Men i vores sundhedsvæsen går vi videre end det. Vi ønsker blandt andet en ændring af vilkårene omkring tandlægebehandling. Vi vil gerne gøre det gratis for de 18-25 årige at gå til tjek hos tandlægen. Alt for mange i denne aldersgruppe undlader at gå til tandlæge og det går ud over livskvaliteten senere i livet. Vi ønsker også en større hjælp til de pensionister, som får store tandlægeregninger. Alt for mange får problemer med tænderne og det er for mange ældre en stor udfordring, som vi bør hjælpe med at løse.

5. I vores Danmark er der balance. Vi skal sørge for, at der er basis for vækst og udvikling i HELE Danmark. Men vi skal gøre det på en måde, så vi får stoppet den krig – eller hetz – der er mellem landsdelene. Det er simpelthen ikke værdigt, at vi i Danmark ikke kan tage den debat, uden det skal blive en kamp mellem forskellige dele af landet.

Derfor skal vi arbejde for en helt ny model for økonomisk udligning. Den nuværende er der ingen, der kan forklare. Og når den ikke kan forklares, kan den heller ikke forsvares. De kommuner der skal hjælpes, føler ikke de får hjælp nok. Og de kommuner der skal betale, føler de betaler så meget, at de urimeligt må skære ned på servicen overfor deres borgere. Så alle er utilfredse og skælder i stigende grad ud på hinanden.

Vi bør lave en model, hvor det ikke er kommunerne, der skal betale til hinanden. Hvor vi som borgere betaler en mere ens procentdel af vores indkomst til vores fælles velfærdssamfund. Hvor kommunerne så får deres andel af velfærdskagen regnet ud i forhold til deres indbyggere. Med det mål at alle – uanset hvor vi bor i Danmark – kan få nogenlunde den samme grundlæggende service. Så uanset hvor man skal have passet sit barn, uanset i hvilken del af Danmark, man skal gå i skole. Uanset hvor man bliver gammel. Så kan man gøre det i tryghed for, at der er en grundlæggende offentlig service, der er i orden. At man eksempelvis ikke behøver flytte kommune for at få en ordentlig ældrepleje.

Det er et økonomisk system, vi kender fra den måde, vi finansierer sygehusvæsenet på. Hvor vi ønsker at sikre, at du kan få den samme hjælp fra sundhedsvæsenet, om du bliver syg i Frederikshavn eller på Frederiksberg.

Vores Danmark er også et Danmark, hvor hovedstaden er glad for og stolt over at være hovedstad for Danmark. Og hvor visionen for vores største byer ikke behøver at være, at de skal blive stadigt større. Men hvor fokus i stedet er på livskvaliteten for de mennesker, der allerede bor i storbyen. Hvor forureningsproblemerne og trængselsproblemerne ikke gøres større ved, at titusinder – måske endda hundredetusinde – flere skal proppes ind i storbyerne.

Hvis vi kan sikre, at flere finder vej til det gode liv udenfor storbyerne, sikrer vi også større livskvalitet for dem, der bor i vores største byer. Så bliver der også plads til flere oaser og grønne områder i byerne.

Storbyer rundt om i verden har fået nok af den evige strøm af flere og flere mennesker og har sat fokus på, at de, der faktisk skal have et liv til at hænge sammen i storbyen, også kan det. Vi er ikke nået dertil i Danmark endnu, men det kan jo også være rart at forebygge problemerne end først gøre noget, når problemerne i bogstavelig forstand er vokset os over hovedet.

Vi kan gøre noget ved eksempelvis at sikre, at uddannelsespladser er tilstrækkeligt fordelt udover landet. Derfor stiller vi forslag om, at mindst 10 procent af de videregående uddannelsespladser skal være udenfor de fire største byer. Det vil give ca. en fordobling af

pladserne udenfor de fire største byer i forhold til i dag. Planen skal også sikre, at mindst halvdelen af uddannelsespladserne på erhvervsakademierne og professionshøjskolerne er udenfor de fire største byer. For man kan spørge sig selv, hvorfor vi i dag siger til vores unge, at mens I er under uddannelse, skal I bo de dyreste steder i vort land. Hvorfor ikke i stedet give bedre uddannelsesmuligheder andre steder i landet?

Vi kan også gøre noget ved at sikre bedre lånemuligheder til både erhverv og bolig. I dag får erhvervsdrivende i landdistrikter ofte afslag på lån – alene fordi de er placeret i et landdistrikt. Og unge kan ikke få realkreditlån, men er tvunget til et dyrere banklån. Det hæmmer udviklingen i landdistrikterne. Og ældre kan ikke omlægge lån i boligen, fordi postnummeret er forkert. Det dur simpelthen ikke. Derfor foreslår vi, at der laves en model, hvor staten samarbejder med bankerne og realkreditinstitutterne – finder en fordelingsnøgle i forhold til risikoen – så banker og realkreditter igen kommer til at låne ud. Det dur ikke, at der er områder i vort land, der affolkes – ikke fordi folk ikke gerne vil bo der, men fordi vi har fået skruet nogle alt for firkantede regler sammen efter finanskrisen for 10 år siden.

For os i DF handler et Danmark i balance også om dem, der ikke er med på vognen. De udsatte, de arbejdsløse, dem der føler sig som kasterbold fra jobprøvning til jobprøvning via jobcentret.

Vi skal blive bedre til at hjælpe dem, der har ar på sjælen. Psykiske, mentale problemer. I stedet for mange menneskers følelse af, at systemet faktisk gør dem mere syge.

Vi skal gøre mere for de nedslidte. Vi kommer her i efteråret til at indføre den seniorpension, vi blev enige om før valget. Den er der stadig flertal for i Folketinget. Men derudover skal vi gøre mere for at hjælpe nedslidte til at blive omskølet. Der er jo rigtig mange, der hellere vil det end blot forlade arbejdsmarkedet.

Og så er der jo spørgsmålet om Arne? Hvor længe Arne skal vente, før han må se Socialdemokratiets forslag til tidligere folkepension. Kære Mette oppe i Aalborg: Måske du i dag vil løfte sløret for, om Arne er omfattet af Jeres nye model? Er mureren, er tømreren, er frisøren? Vi er mange, der er spændte. Og hvis du ønsker Dansk Folkepartis støtte til at gennemføre en model for tidligere folkepension for nogle udvalgte grupper, er det vel rimeligt, at vi – og danskerne i øvrigt – må se, hvem grupperne er? Og hvordan I er nået frem til at udvælge lige præcis dem fremfor andre...?

Så til Socialdemokratiet: Læg kortene åbent frem. Stop med at fedt spille!

6. I vores Danmark tager vi hensyn til klima og miljø.

Vi har op til årsmødet i dag trykt helt nye eksemplarer af vores klimapolitik. Enten har I allerede fået et eksemplar – ellers får I det her i pausen. Vi slår det selvfølgelig fast: At der er både menneskabte klimaforandringer OG klimaforandringer, som kommer uanset, hvad vi gør.

De menneskeskabte klimænderinger ønsker vi at mindske, så meget det kan lade sig gøre. Derfor er vi helt med på den gradvise omstilling af vores varme og energiforsyning til stadig mere vedvarende energi, som også vores tilslutning til en lang række aftaler de seneste år er udtryk for.

Vi ønsker, at Danmark lever op til de internationale aftaler, vi har påtaget os i forhold til reduktion af klimagasser. Vi taler altså ikke OM, der er klimaforandringer eller om vi skal bidrage til at bekæmpe forandringerne, men om HVORDAN vi bedst gør det.

Og vi vil insistere på, at vi hele tiden har hjernen koblet til, når vi træffer beslutninger. At vi ikke gør det med følelserne alene. Hjælper det vi gør klodens klima? Eller handler det kun om at pudse vores glorie?

Når eksempelvis svenske Greta tager til klimatopmøde i New York og kræver at sejle over Atlanten for at skåne klimaet – og det så viser sig, at det havde været meget bedre for klimaet, om hun havde taget flyet – for 5 personer flyver til New York for at sejle båden tilbage – ja – så bør der lyde et ramaskrig. Men i stedet bliver det forsøgt tiet ihjel, for svenske Greta er blevet et klima-ikon, så hende må man ikke kritisere.

Jeg siger: Stakkels unge pige der på den måde bliver misbrugt af de voksne, der i stedet burde rådgive og hjælpe. Stop det dog!

Eller når eksempelvis regeringens støtteparti Enhedslisten åbent fortæller, at de vil halvere dansk svineproduktion. Nu er Danmark jo stor-eksportør af svinekød, så mon ikke det blot vil betyde, at svineproduktion i Ukraine eller Polen bliver større? Har det globale klima så fået det bedre? Eller har vi blot stoppet et ellers mere klimabevidst dansk landbrug i at have vækst og beskæftigelse?

Vi tilslutter os ambitiøse målsætninger. Men for verden som sådan. Ikke for Danmark alene. Derfor foreslår vi også, at vi fra dansk side fokuserer meget på forskning og udvikling, så vi kan hjælpe den rigtige udvikling på vej – uden det behøver gå ud over den danske levestandard. Samt at vi vælger løsninger i samarbejde med erhvervslivet – herunder landbruget – så vi går fælles fremad i stedet for at gøre det til en modsætning mellem arbejdspladser og almindelige danskeres lønindkomst og så klimaet.

Og så anerkender vi altså også, at der er klimaforandringer, der kommer, uanset hvad vi gør. Derfor er det også et politisk ansvar at sikre de tilpasninger, der gør det muligt at leve med de klimaforandringer, der kommer. Det vil kræve meget. Både her i Danmark men også internationalt. Derfor foreslår vi også, at en større del af dansk ulandsbistand fremover målrettes klimatilpasninger for dem, der lever i områder af verden, hvor uundgåelige klimaforandringer vil forekomme.

Vi skal hjælpe folk i deres eget nærmiljø.

7. I vores Danmark sikrer vi ordentlige rammer for produktion og udvikling.

Vi ved nemlig, at vores velstand sikres af alle dem, der står op hver morgen og holder Danmark i gang. Om det er indenfor det offentlige med læger og sygeplejersker, ældreplejen, politi og brandvæsen osv. Eller det er indenfor det private med murere og tømrere, brolæggere, landmænd eller ansatte i offshore-industrien osv.

Iværksættere der er nået langt. Dem der startede helt selv som Lars Larsen – men også dygtige erhvervsfolk, der har taget virksomheden med fra tidligere generationer – holder den vedlige – og leverer den videre til næste generation som Jørgen Mads Clausen og Kirk Kristiansen.

Vores stolte landbrugserhverv som giver store eksportindtægter til Danmark. Og gør Danmark kendt for høj fødevarer sikkerhed.

Et landbrug der også gerne vil klimaet. Som jeg så i valgkampen, da jeg besøgte mælkeproducent Anders Nørgaard fra Hogager ved Holstebro. Anders har en bedrift med ca. 1500 køer – har etableret et biogasanlæg til ca. 10 mio. kr., der skal levere energi til 1100 husstande. Anders – sammen med mange andre i landbrugserhvervet – som knokler dagen lang, orker simpelthen ikke samtidig at skulle beskyldes for ikke at ville klima og miljø. Helt

ærligt – de kan ikke leve uden at være i samklang med naturen. De lever af den! Så lad dem – ligesom industrien – være medspillere i udviklingen af vores Danmark. Så sikrer vi arbejdspladserne også til de kommende generationer.

Vi vil komme mere ind på landbrugserhvervet og dets samspil med klima og miljø, når vi byder vores gæstetaler velkommen i morgen søndag.

8. I vores Danmark har vi nærpolti, der skaber tryghed og vi bekæmper udlændinges kriminalitet.

Her i efteråret skal der laves et nyt flerårigt politi-forlig. Selvom vi de seneste år har fået flere politifolk uddannet, ligesom vi har fået etableret en politiskole i Vestdanmark, er vi slet ikke færdige.

Der er stadig for mange steder, hvor politiet ikke er synlige. Hvor vi har brug for mere nærpolti. Politi til at skabe tryghed. Bekæmpe banderne. Bekæmpe kriminelle udenlandske netværk som står bag narko eller som står bag nogle af de mange organiserede indbrud i danske husstande.

Og det er i høj grad udlændinges kriminalitet, der skaber utryghed her i landet. Rapporten "Indvandrere i Danmark i 2018" fra Danmarks Statistik er netop blevet revideret med nye tal fra 2017.

Tallene viser, at kriminaliteten i 2017 var 60 procent højere blandt mandlige indvandrere og 234 procent højere hos mandlige efterkommere med ikke-vestlig oprindelse end hele den mandlige befolkning.

Øverst på listen optræder mandlige libanesere, der – når man korrigerer for alder – for efterkommernes vedkommende er næsten fire gang så kriminelle som gennemsnittet af mænd. Skarpt forfulgt af mandlige efterkommere fra Somalia, Marokko og Syrien.

Det såkaldte voldsindeks er 351 for efterkommere fra ikke-vestlige lande. Det vil altså sige, at efterkommere fra disse lande er 3,5 gange så voldelige som befolkningen som helhed. Efterkommere fra Libanon har – igen korrigeret for alder – et indeks for voldsforbrydelser på 668. De er altså 6,6 gange så voldelige som befolkningen som helhed.

I vores fængsler er der pr. 1. januar i år 3.879 indsatte. Af dem er 1.021 enten indvandrere eller efterkommere fra ikke-vestlige lande. Det betyder, at indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande samlet set er overrepræsenterede med 255 procent i forhold til deres faktiske andel af befolkningen.

Korrigerer man for, at denne befolkningsgruppe er yngre end hele befolkningen samlet, er det stadig hele 171 procent.

Det er jo helt vildt. Og vi skal ikke acceptere udlændinges kriminalitet her til lands.

Vi vil derfor foreslå:

Mere politi

Hårdere straffe til udlændinge der begår kriminalitet

Hurtigere og mere effektiv udvisning af kriminelle udlændinge

Gruppeformand Peter Skaarup vil komme meget mere ind på disse forhold i sin tale til årsmødet i morgen formiddag. Lad mig afslutningsvis endnu engang takke Jer for at have fundet vej hertil. Til en weekend hvor vi både skal diskutere med hinanden. Blive klogere undervejs – men også feste og nyde de mange gensyn.

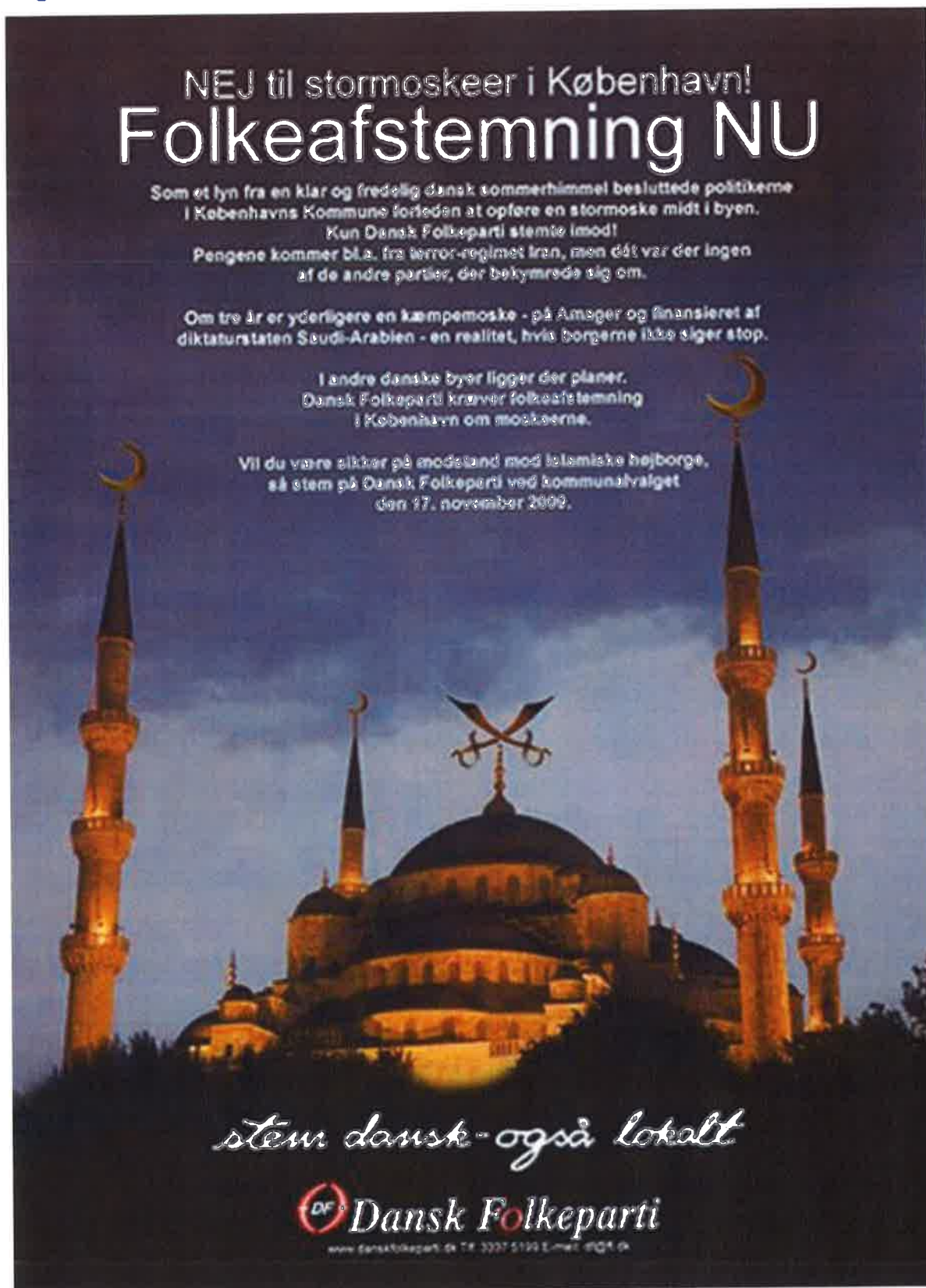
En weekend hvor vi skal fokusere på de mange politiske mål, vi har for Danmark. Hvor vi viser danskerne, at vi er et stærkt parti – med stort sammenhold – et parti som danskerne ved, hvor de har. Som de kan have tillid til.

Men også et parti som vedkender sig kan lave fejl. Men som lærer af de fejl og kommer videre. Som jeg kom ind på i starten af talen, er der forhold de sidste fire år, som vi skulle have håndteret anderledes. Det tager vi med os herfra.

Og så sætter vi handling bag ordene i forhold til, at vi skal organisere os anderledes. Så vi sikrer, at vi klæder hinanden bedre på. Så alle er bedre i stand til at tage kampen op for et bedre og mere trygt Danmark.

I Dansk Folkeparti vil vi nemlig hinanden. Vi glæder os til en weekend sammen. I hinandens selskab. Vel mødt til årsmøde 2019 her i Herning Kongrescenter.

Bilag 3

NEJ til stormoskeer i København! Folkeafstemning NU

Som et lyn fra en klar og fredelig dansk sommerhimmel besluttede politikerne i Københavns Kommune forleden at opføre en stormoske midt i byen.
Kun Dansk Folkeparti stemte imod!
Pengene kommer bl.a. fra terror-regimet Iran, men dét var der ingen af de andre partier, der bekymrede sig om.

Om tre år er yderligere en kæmpemoske - på Amager og finansieret af diktaturstaten Saudi-Arabien - en realitet, hvis borgerne ikke siger stop.

I andre danske byer ligger der planer.
Dansk Folkeparti kræver folkeafstemning i København om moskeer.

Vil du være sikker på modstand mod islamiske højborge, så stem på Dansk Folkeparti ved kommunalvalget den 17. november 2009.

stem dansk - også lokalt

 Dansk Folkeparti
www.danskfolkeparti.dk Tel. 3337 5192 E-mail: df@df.dk

